

Coğrifiya-BSQ

1. Kartoqrafik təsvir vasitələri hansılardır?

- xəritə, plan, qlobus
- xəritə, qrafik, miqyas
- plan, qrafik, qlobus
- qlobus, diaqonal, qrafik
- miqyas, diaqonal, qrafik
-

2. Kartoqrafik modelləşdirmə neçə prinsipə əsaslanır?

- 3
- 2
- 4
- 5
- 1

3. “Miqyas, məqsəd və məzmunundan asılı olaraq obyektlər seçilir və ümumiləşdirilir” Bu modelləşdirmənin hansı prinsipidir?

- kartoqrafik generalizasiya
- riyazi əsas
- qrafiklər
- miqyas
- qlobus

4. Vizual təhlildə nələr təsvir olunur?

- relyef, iqlim, çay şəbəkəsi
- hündürlük
- uzunluq
- qrafiklər
- miqyas və dərəcə toru

5. “Kartoqrafik proyeksiya , dərəcə toru və miqyasın köməyi ilə Yer kürə səthdən müstəvi səthə keçir” Bu modelləşdirmənin hansı prinsipidir?

- Riyazi əsas
- Generalizasiya
- kartoqrafik işarə
- Vizual təhlil
- Kartometrik təhlil

6. “Dairəvi dioqramlar kəmiyyətlər arasındakı nisbəti əyani şəkildə göstərir” – Bu diaqramın hansı növüdür?

- Dairəvi
- Kvadratik
- Sahəvi
- Silindirik
- Elips

7. Bu diaqramdan kəmiyyətləri müqayisə etmək üçün istifadə olunur. Bu hansı kəmiyyətdir?

- Sütunlu
- Sahəvi
- Dairəvi
- Kartometrik
- Qrafik

8. Sahəvi diaqramda kəmiyyətlər ardıcıl olaraq düz xətlə birləşdirilir. Bu hansı diaqramdır?

- Sahəvi
- Dairəv
- Sütunlu
- Qrafik
- Konus

9. CİS terminini elmə ilk dəfə kim gətirib?

- Rocer Tomlinson
- İsaak Nyuton
- Martin Behaym
- Əl-Biruni
- Kratos Malloski

10. CİS termini nə zaman yaranıb?

- 1960
- 1965
- 2000
- 1920
- 1860

11. Tektonik proseslər hansılardır?

- zəlzələ, vulkan
- qasırğa, sürüşmə
- tayfun, zəlzələ
- tornado, sürüşmə
- tornado, zəlzələ

12. Qədimdə baş verən tektonik hərəkətlər necə adlanır?

- paleotektonik
- neotektonik
- mezotektonik
- litotektonik
- makrotektonik

13. Kaynozoy erasında yaranan müasir dövrdə davam edən tektonik proseslər necə adlanır?

- neotektonik
- mezotektonik
- paleotektonik

- mikrotektonik
- meqatektonik

14. Litosfer tavaları hər il neçə sm yerini dəyişir?

- 6-7sm
- 7-8 sm
- 6-8sm
- 5-6sm
- 4-5 sm

15. Qeyzərlərin çox olduğu ölkələr?

- İslandiya, Yeni Zelandiya
- İran, ABŞ, Yaponiya
- İslandiya, Ermənistan, ABŞ
- Yaponiya, Pakistan, Liviya
- Qazaxistan , Türkmənistan

16. 8-9 ballıq zəlzələnin baş verdiyi ölkələr?

- Yaponiya, Türkiyə
- Norveç, Fillandiya
- İsveç, Avstriya
- Kanada, Monqolustan
- B.Britaniya, Yeni Zelandiya

17. Uyğunluğu gözləyin

1. Yanacaq energetika

- neft, qaz

2. Metallurjiya

- dəmir , manqan

3. Tikinti- inşaat

- qum, gil

- 1-a; 2-b;3-c
- 1-b; 2-a; 3-c
- 1-c; 2-a; 3-c
- 1-a; 2-c; 3-b
- 1-b; 2-c; 3-a

18. Kimya və aqrokimya sənaye sahəsində işlənən faydalı qazıntı

- fosforit, kalium, xörək- duzu
- kalium, qızıl, manqan
- neft, qaz, kömür
- xörək duzu, dəmir, gümüş
- quru, boksit, kalium

19. Mezozoy erasında yaranan faydalı qazıntılar hansılardır?

- volfram, qalay,almaz
- yanart, şist, fosforit, mis
- boksit,kükürd, neft
- mis, civə, dəmi

- qalay, neft,qaz

20. Hava haqqında məlumat verən sahə hansıdır

- meteorologiya
- geologiya
- hidrologiya
- paleologiya
- geomorfologiya

21. Bu xüsusiyyətlər hansı hadisəyə aiddir?

1. Şimal küləyidir
 2. Yerli küləkdir
 3. Temperatur düşür.
 4. Rütubət qalxır.
- Xəzri
 - Gilavər
 - Tayfun
 - Tornoda
 - Səmum

22. Tayfuna aid xüsusiyyətlər

- 1.Çin dilindən götürülüb
 - 2.ABŞ-da baş verib
 - 3.Güclü küləkdir
 - 4.isti küləkdi
 - 5.Asiya ölkələrində əsir
- 1.3
 - 2.3.5
 - 1.2.4
 - 2.4.5
 - 1.3.4

23. Uyğunluğu tapın

- 1.Amerika
 2. Filippin
 3. Avstraliya
- baquyo
 - vil- vili
 - tornada
- 1-c, 2-b,3-a
 - 1-b, 2-a,3-c
 - 1-b, 2-c,3-a
 - 1-a, 2-c, 3-b
 - 1-b, 2-a, 3-c

24. Uyğunluğu tapın:

1. Səmum
 2. Həbib
- Ərəbistan
 - Şimali Afrika

3. Sirokko

● Meksika

4. Qasırğa

● Fransa, İtaliya

● 1-b, 2-a, 3-d, 4-c

● 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

● 1-c, 2-a, 3-b, 4-d

● 1-d, 2-b, 3-c, 4-a

● 1-b, 2-b, 3-a, 4-c

25. Toz burulğanlarına aid xüsusiyyətlər

1. İsti küləkdir

2. Soyuq küləkdir

3. Temperatur 50° qalxır

4. Ərəbistan, Afrikada olur.

5. Rütubət qalxır

● 1.3.4

● 2.3.5

● 1.2.5

● 2.3.4

● 1.4.5

26. İnsanı günəşdən gələn zərərli ulturabənövşəyi şüalardan qoruyan qat necə adlanır?

● ozon

● karbon

● hidroqat

● oksigen qatı

● metan qazı

27. Qışda “şose” kimi istifadə edilən çaylar hansılardır?

● Lena, Ob, Peçora

● Kür, Ob, Araz

● Dəclə, Fərat, Amazon

● Yantsız, Zambezi

● Mekonq, Nil, Amazon

28. Azərbaycanda olan termal sular neçə dərəcə arasında dəyişir?

● 4-65°C

● 5-65°C

● 50-100°C

● 4-60°C

● 30°C

29. Azərbaycanda olan şirin sulu göllər hansıdır?

● Göygöl, Maralgöl, Batabat

● Masazır, Maralgöl, Böyükşor

● Hacıhəsən, Göygöl, Batabat

● Maralgöl, Binəqədi, Hacıhəsən

- Batabat, Böyükşor, Masazır

30. Uyğunluğu müəyyən edin

1. Şirin göllər
2. Şor göllər

- Binəqədi
- Göygöl
- Böyükşor
- Batabat

Ç) Maralgöl

- Masazır
- 1-b, d,ç 2-a,c,e
- 1-a,b,c 2-b,d,e
- 1-b,d,e 2-a,b,c
- 1-b,c,e 2-a,d,ç
- 1-b,c,ç 2-a,d,e

31. Sunaminin daha çox olduğu ölkələr

- Yaponiya, İndoneziya
- Qazaxıstan, Azərbaycan
- Rusiya, Qırğıstan
- Filippin, Tacikistan
- Peru, Konqo

32. Selə aid xüsusiyyətləri tap.

1. Düzən çaylarında olur
2. Dağ çaylarında olur
3. Yaz və yay aylarında olur
4. Qış və payız aylarında olur
5. Azərbaycanda daha çox Kiş, Şin Kürmük çaylarında olur.

- 2.3.5
- 1.4.5
- 2.4.5
- 3.4.5
- 1.2.5

33. Aramsız yağan leysan yağışları əhalinin köçürülməsi ilə nəticələnə bilər. Səbəb?

- Sel, daşqın olur.
- Tayfun olur.
- Tornada olur
- Sunami olur.
- Toz burulğanı olur.

34. Kürdə son 100 ilin ən güclü daşqını neçənci ildə olub?

- 2010
- 2011

- 1990
- 2020
- 2015

35. Çayların əhəmiyyəti nədir?

- Balıq
- Elektrik enerjisi
- Gəmiçilik
- Suvarma
- Turizm

36. Dünyada meşə ehtiyatları nə qədərdir?

- 4mlrd
- 4,5 mlrd
- 5 mlrd
- 6mlrd
- 8 mlrd

37. Meşələrin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Kağız istehsalı
- Suvarma
- Gəmiçilik
- Balıqçılıq
- İçməli su

38. Meşələrlə zəngin olan ölkələr hansılardır?

- Rusiya, Braziliya, Norveç
- Pakistan, İsveç, Finlandiya
- Azərbaycan, İndoneziya, Liviya
- Qazaxıstan, Somali, Venesuela
- ABŞ, Monqolustan, Yaponiya

39. Tayqa meşələrinin xüsusiyyətləri

- 1.Soyuğa davamlıdı
 - 2.İstiyə davamlıdı
 - 3.Rusiya və Norveçdə var
 - 4.Braziliya və İndoneziyada var
 - 5.Şam və küknar ağaclarıdır
 6. Heveya və lianalar var
- 1.3.5
 - 2.4.6
 - 1.4.6
 - 2.4.5
 - 1.2.6

40. Ekvatorial meşələrin xüsusiyyəti hansılardır?

1. İsti seyərdir
 2. Soyuq seyərdir
 3. Braziliyada və İndoneziyada var
 4. Məhsuldarlıq yüksəkdir
 5. Rusiya, Kanadada var
 6. Amazon meşələridir
- 1.3.4.6
 - 2.4.5
 - 1.4.5.6
 - 2.3.5
 - 1.5.4.6

41. Ekvatorial meşələrdə hansı materikləri əhatə edir?

- Cənubi Amerika, Mərkəzi Afrika
- Şimali Amerika, Antarktida
- Kanada, Rusiya
- Şimali Afrika, Avstraliya
- ABŞ, Yeni Zelandiya

42. Azərbaycanda meşələr neçə faiz təşkil edir?

- 11%
- 10%
- 20%
- 50%
- 7%

43. Yayılma arealından asılı olmayaraq etnik mənsubiyyəti eyni olan insan birliyinə nə deyilir?

- Etnos
- etnogenez
- demoqrafiya
- passionar
- aborogen

44. Dünyada neçə min etnos var?

- 4-5 min
- 5-6 min
- 10 min
- 7-8 min
- 10-15 min

45. Sayı 100 milyondan çox olan etnoslar hansılardır?

- çinli, hindli, ruslar
- niger, yapon, erməni
- benqal, pakistan, ukraynalı
- hindli, qazaxlı, yakutlu

- benqal, hind , rus, alman

46. Passionarlar kimə deyilir?

- dahi şəxsiyyətə
- tənbel şəxslərə
- passivlərə
- aktivlərə
- döyüşçülərə

47. Zəruri faydalı əməklə məşğul olmaq üçün biliyi, fiziki sağlamlığı savadı olan insanlara nə deyilir?

- əmək ehtiyatı
- işsiz
- iqtisadi fəal əhali
- miqrant
- immiqrant

48. Bunlardan biri əmək ehtiyatlarının kəmiyyət göstəricisinə aid deyil?

- sağlamlıq, bilik
- ümumi say
- yaş tərkibi
- cins tərkibi
- 16-65 yaş arası olması

49. Əmək ehtiyatlarında yaş həddi nə qədərdir?

- 16-65 yaş
- 18-60 yaş
- 10-15 yaş
- 15-50 yaş
- 65-80 yaş

50. Uyğunluğu tap

1. kəmiyyət

- ümumi say

2. keyfiyyət

- bilik
- yaş tərkibi
- cins tərkibi
- ixtisas səviyyəsi
- f) fiziki sağlamlıq

- 1-a,c,d,2-b,e,f
- 1-a,b,d,2-a,e,f
- 1-e,d,f,2-a,b,c
- 1-d,f,e,2-b,c,a
- 1-a,d,e,2-b,c,f

51. İİİ –si yuxarı olan ölkələr üçün səciyyəvidir

1.Orta ömür 85-dən yuxarı

2.Orta ömür 25 yaş

3. Təhsil 100 faiz

4. ÜDM- 100 ABŞ dolları

5. ÜDM -40.000 ABŞ dolları

- 1.3.5
- 2.3.4
- 1.4.5
- 2.4.5
- 1.3.4

52. İİİ – aşağı olan ölkələrə aiddir

1. orta ömür 25 yaş

2. təhsil 100%

3. ÜDM- 100 ABŞ dolları

4. ÜDM -40.000 ABŞ dolları

5. Təhsil 100%-dən aşağı

- 1.3.5
- 2.4.5
- 1.4.5
- 1.3.4
- 2.3.5

53. İİİ yükəsk olan ölkələr hanslardır?

- Norveç
- Nigeriya
- Pakistan
- Somali
- İran

54. İİİ aşağı ölkə hansıdır?

- Syerra –Leona
- Norveç
- Almaniya
- Yaponiya
- ABŞ

55. Ölkələrin İİİ səviyyəsi hansı təşkilat tərəfindən hər il hesablanır?

- BMT
- MDB
- NATO
- ASEAN
- OPEK

56. İşçinin öz istəyi ilə iş yerini tərk etməsi işsizliyin hansı növünə aiddir?

- Friksion
- Struktur
- Dövri

- Mövsümi
- Gizli

57. Ən təhlükəli işsizlik növü hansıdır?

- dövrü
- mövsümi
- durğunluq
- friksion
- işsizlik

58. Ölkədə texnoloji inkişaf nəticəsində bir sahəyə tələbat artır, digərinə ehtiyac azalır. Bu hansı işsizlikdir?

- struktur
- gizli
- durğunluq
- dövrü
- friksion

59. Bir ölkədə işsizliyin azaldılması məsələsinə hansı fond baxır?

- Məşğulluq fondu
- Miqrasiya
- Heydər Əliyev fondu
- Asan xidmət
- Dost mərkəzi

60. Ölkədən gedənlərə nə deyilir?

- emiqrant
- işsiz
- immiqrant
- əmək ehtiyatı
- iqtisadi fəal əhali

61. Ölkəyə gələnlərə nə deyilir?

- immiqrant
- emiqrant
- işsiz
- könüllü
- muzdlu

62. Dünya emiqrasiya ölkələri hansılardır?

- Suriya, Fələstin
- Norveç, İsveç
- Almaniya, ABŞ
- Yaponiya, İsrail
- Fransa, Kanada

63. Dünya immiqrasiya ölkələri hansılardır?

- Almaniya, ABŞ
- Suriya, Əfqanıstan
- Somali, İraq
- Çad, Mali
- Fələstin, Livan

64. Davamlı inkişaf modeli neçəci ildə yaradılıb?

- 1992
- 1990
- 2000
- 1885
- 1994

65. Davamlı inkişaf hansı şəhərdə və neçə ölkənin iştirakı ilə keçirilib?

- Braziliya Rio-de-Janeyro -172 ölkə
- Almaniya – Berlin -185 ölkə
- ABŞ- Nyu-York -180 ölkə
- Fransa –Paris -170 ölkə
- Braziliya- San Paulo- 160 ölkə

66. Beynəlxalq iqtisadi münasibətlərin neçə forması var?

- 7
- 6
- 10
- 5
- 8

67. Uyğunluğu tap.

- 1.Yaponiya
- 2.Kanada
- 3.Argentina
- 4.Fransa
- 5.Avstraliya

- taxıl
- avtomobil
- taxıl
- turizm
- qoyunçuluq
- 1-b; 2-a; 3-c; 4-d; 5-e
- 1-a; 2-b; 3-e; 4-c
- 1-c; 2-e; 3-d; 4-a
- 1-e; 2-b; 3-d; 4-c
- 1-d; 2-b; 3-a; 4-e

68. İqtisadiyyatın bir sahəli inkişafı necə adlanır?

- Holland sindromu
- Daun sindromu
- Avropa sindromu
- Sürüşmə
- Almaniya sindromu

69. Beynəlxalq hesablama ÜDM-nin valyutası hansı pulla ölçülür?

- ABŞ dolları
- rubl
- manat
- euro
- lirə

70. Gəlir əldə etmək üçün qoyulan kapital necə adlanır?

- investisiya
- komponsasiya
- koorperasiya
- gözə görünməz xidmət
- sığorta

71. Pul formasında investisiya deyil, texniki avadanlıqların uzunmüddətli icarəsidir. Bu nədir?

- lizinq
- investisiya
- sığorta
- kredit
- valyuta

72. İki və daha şirkət və müəssisələrin birliyi necə adlanır?

- holdinq
- korporasiya
- kombinləşmə
- kooperativləşmə
- standartlaşma

73. Müəyyən məqsədə çatmağa üçün yaranan birlik nə adlanır?

- korporasiya
- holdinq
- müəssisə
- şirkət
- kombinləşmə

74. Maddi itkilərin ödənilməsini təmin edən, qanunvericiliklə idarə olunan sistem?

- sığorta
- investisiya
- holding
- lizinq

- barter

75. Mərkəzi Asiya üçün səhvdir:

- Bütün ölkələrdə pambıqçılıq güclü inkişaf edib.
- Ən yüksək təbii artım Tacikistan və Monqolustan
- Daşkənd və Almaata regionun milyonçu şəhərləri
- Yay ısti və quru, qışı soyuq və az qarlıdır.
- Qaraqum kanalı Türkmənistan ərazisindədir.

76. Kartometrik təhlil vasitəsilə müəyyən edilir:

- Coğrafi koorinatların təyin olunması, hündürlük və s.
- Ərazinin profili, relyef amplitudası və s.
- Ərazidə çay şəbəkəsinin sıxlığı, illik axım həcmi
- Kartografik proyeksiyaların növləri, təhriflərin növü
- Ərazinin relyefi, çay şəbəkəsinin sıxlığı, iqlim xüsusiyyətləri

77. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Qrafik

2. Vizual

3. Kartometrik

a. Süxur laylarının yatım formalarının təyin olunmasında istifadə olunur

b. coğrafi hadisə və proseslərin kəmiyyət göstəricilərinin hesablanması istifadə edilir

c. Müxtəlif xəritələrdən fiziki və iqtisadi göstəricilər haqqında məlumat əldə olunur

- 1-a;2-c;3-b
- 1-c;2-a;3-b
- 1-b;2-c;3-a
- 1-b;2-a;3-c
- 1-a;2-b;3-c

78. Asiya qitəsindəki ölkələrin paytaxt şəhərləri:

- Daşkənd, Aşqabad, Bişkek
- Ottava, Qahirə, Tripoli
- Pekin, Tunis, Dehli
- Bakı, Tiflis, Kiyev
- Cakarta, Lissabon, Kito

79. Vizual tədqiqat metoduna aid olanları seçin:

1. Coğrafi koordinatların təyin edilməsi

2. Bitki və heyvanlar aləminin müxtəlifliyinin təyin edilməsi

3. Yamacların meyilliliyinin təyin edilməsində

4. Miqyas və dərəcə toruna əsasən məsafələrin ölçülməsi

5. Əhalinin yerləşməsinin təhlil edilməsi

6. Ərazinin relyefi haqqında məlumatların əldə edilməsi

- 2,5,6
- 2,4,5
- 1,4,6

- 4,5,6
- 1,3,4

80. Kartometrik təhlilə aid olan xüsusiyyətlər:

- 1.Dərəcə toruna əsasən məsafələrin təyin edilməsi
- 2.Torpaq kəsimlərinin təsviri
- 3.Coğrafi koordinatların təsvir edilməsi
- 4.Miqyasa əsasən hesablamalar aparılması
- 5.Ərazinin iqlim xüsusiyyətlərinin müəyyən edilməsi

- 1,3,4
- 2,4,5
- 1,3,5
- 1,2,5
- 1,2,4

81. Yer səthinin qrafik təhlilinə aiddir:

- Yamacın meyilliliyi,süxur laylarının yatım formalarının profilinin qurulması
- Torpaq qatlarının yatım formalarını,ərazinin iqlim xüsusiyyətlərinin təhlili
- Yamacların meyilliliyi,nəqliyyat magistrallarının sıxlığının hesablanması
- Süxur laylarının yatım formaları,hündürlük və dərinliklərin ölçülməsi
- Coğrafi koordinatların təyin edilməsi,ərazinin profilinin tərtib edilməsi

82. Kartometrik, Vizual və Qrafik

Bunlar nəyin tədqiqat metodlarıdır?

- Kartoqrafik tədqiqat metodlarıdır
- Geomorfoloji tədqiqat metodları
- Geoloji tədqiqat metodları
- Hidroloji tədqiqat metodları
- Meteoroloji tədqiqat metodları

83. Vizual təhlil vasitəsi ilə müəyyən olunur:

- Ərazinin relyefi,çay şəbəkəsinin sıxlığı,iqlim xüsusiyyətləri
- Ərazinin profili ,relyef amplitudu
- Ərazidə çay şəbəkəsinin sıxlığı,illik axın həcmi
- Kartoqrafik proyeksiyanın növünü, təhrifin növünü
- Coğrafi koordinatların təyin olunması, sahələrin hesablanması

84. Qrafik təhlil vasitəsilə müəyyən edilir:

- Ərazinin profili,relyef amplitudu
- Ərazinin relyefi,çay şəbəkəsinin sıxlığı,iqlim xüsusiyyətləri
- Ərazidə çay şəbəkəsinin sıxlığı,illik axın həcmi
- Kartoqrafik proyeksiyaların növü,təhriflərin növünü
- Coğrafi koordinatların təyin olunması,hündürlüyün hesablanması

85. Vizual təhlil hansı ardıcılıqla həyata keçirilir?

- 1.Nəticə

2.Ərazinin ümumi coğrafi xarakteristikası

3.Xəritənin riyazi əsası müəyyən edilir

4.Təsvir üsulu müəyyən edilir

- 3,4,2,1
- 3,4,1,2
- 3,2,4,1
- 2,3,4,1
- 1,3,2,4

86. Kartometrik təhlilə aid olmayanı tapın:

- Canlı aləmin müxtəlifliyinin təyin edilməsi
- Azimut bucağının təyin edilməsi
- Məntəqənin nisbi hündürlüyünün təyin edilməsi
- Çay plantasiyasının ölçülməsi
- Çayın düşməsinin hesablanması

87. Dairəvi diaqrama aid olan xüsusiyyətlər:

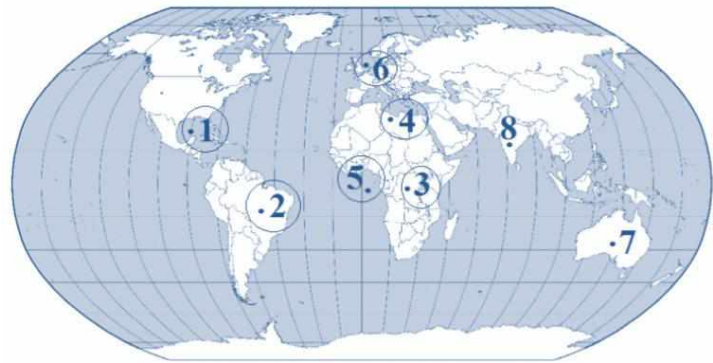
1.Kəmiyyətlər arasında nisbəti əyani çəkildə göstərir

2.Məlumatların müqayisəsi şaquli və sütunlu formada verilir

3.Ölkənin təsərrüfat sahələrinin payının dəyişməsinə özündə əks etdirir

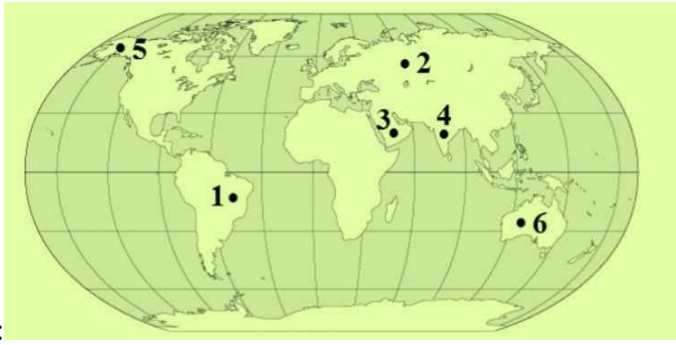
4.Kənd təsərrüfatı məhsullarının həcmünün göstərilməsində istifadə edilir

- 1,3
- 1,2
- 2,4
- 3,4
- 2,3

88. Neft və qaz ehtiyatları ilə fərqlənən ərazilər:

- 1,4,5,6
- 2,3,4,5
- 2,3,5,6
- 3,4,5,7
- 1,3,5,6

89. D m r filizi ehtiyyatı ilə zəngin olan ərazilər:

- 1,4,6
- 2,3,4
- 4,5,6
- 1,3,4
- 1,2,3

90. C S Coğrafiyanın hansı inkişaf mərhələsində yaradılıb?

-  n yeni dövr
- Yeni dövr
- Orta əsrlər d vr 
- Böyük coğrafi kəşflər d vr 
- Qədim dövr

91. C S-in komponentlərinə aid deyil:

- Qida
-  nsan
- Proqram təminatı
- Üsul
- Təchizat

92. C S-in neçə komponenti var?

- 5
- 6
- 4
- 3
- 2

93. C S-in proqram təminatına aid deyil:

- Adobe
-  drisi
- Grass
- ArcInfo
- Netcad

94. Anamorfoz xəritə-sxem hansı əlamətə əsasən tərtib olunmuşdur?

- Əhalinin sayına əsasən
- Ölkələrin sahəsinə əsasən
- Ölkələrin geosiyasi mövqeyinə əsasən
- ÜDM –inhəcminə əsasən
- Ölkələrin inkişaf səviyyəsinə görə

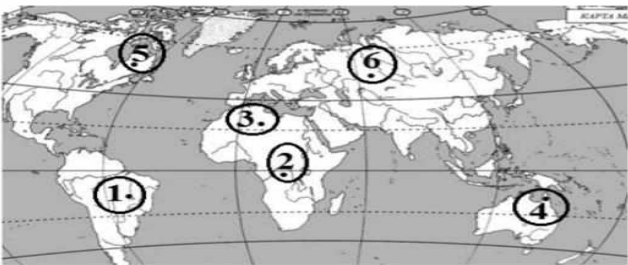
95. Kimya sənayesinin xammallarını müəyyən edin:

- Kükürd, apatit, fosforit, kalium duzu
- Əhəngdaşı, gips, mərmər, qum, çınqıl
- Səpfil, yaqut, zümrüd, kəhrəba
- Neft, daş kömür, təbii qaz, torf, qonur kömür
- Alüminium, mis, qalay, sink

96. Tikinti sənayesinin xammallarını müəyyən edin:

- Əhəngdaşı, gips, mərmər, qum, çınqıl
- Kükürd, apatit, fosforit, kalium duzu
- Səpfil, yaqut, zümrüd, kəhrəba
- Neft, daş kömür, təbii qaz, torf, yanar şist
- Alüminium, mis, qalay, volfram

97. Şərti işarə ilə verilən faydalı qazıntı yer kürəsinin hansı hissəsində geniş yayılıb?

- 1,4,6
- 4,5,6
- 1,3,5
- 2,3,4
- 1,3,4

98. Dəmir filizi yataqları yer kürəsinin hansı ərazilərində yerləşir?

- Orta Sibir, Kanada Qalxanı, Braziliya yaylası, Qərbi Avstraliya
- Amazon, Konqo çökəkliyi, Qərbi Avstraliya, Qərbi Sibir
- Daşkəsən, Kür-Araz ovalığı, Kiçik Qafqaz, Hindistan
- Şərqi Avropa, Qərbi Sibir, Mərkəzi Avstraliya, Orinoko ovalığı
- Mərkəzi düzənlik, Şimali Afrika, Şərqi Afrika, Böyük düzənlik

99. Səhv olanı seçin

A) Seysmik dalğalar çökmə süxurlarda daha güclü olur

- Litosfer tavalarının qədim sahələrində geniş düzənliklər, şahid dağlara rast gəlinir
- Zəlzələlərin hiposentri nə qədər dərinə yerləşərsə daha geniş əraziləri əhatə edir
- Litosfer tavalarının sərhəd zonalarında zəlzələ və vulkanlara, qeyzərlərə rast gəlinir
- Vulkanik zonalarda effuziv süxurlar geniş yayılmışdır

100. Litosfer tavalarının bir-biri ilə qovuşduğu (konvergent) sərhədlərə uyğun gəlir:

- adalar qövsü, cavan qırıxıq dağlar, okean novları
- okean novları, orta okean sıra dağları,
- vulkanlar, rift dərəsi, cavan qırıxıq dağlar
- cavan qırıxıq dağlar, orta okean silsilələri,
- adalar qövsü, qırıxıq-faylı dağlar

101. Orta okean dağ silsilələri və okean növləri üçün ümumi olan əlamətləri müəyyən edin

1. Geosinklinal qurşaqlarda yerləşir.
 2. Materik və okean tipli litosfer tavalarının sərhədində yerləşir.
 3. Bazalt qat mövcuddur.
 4. Okean yer qabığının daha qalın hissəsidir.
 5. Litosfer tavalarının üfüqi hərəkəti nəticəsində formalaşır.
 6. İlk geoloji mərhələdə formalaşmış.
- 1, 3, 5
 - 2, 4, 6
 - 1, 2, 4
 - 3, 5, 6
 - 2, 3, 4

102. Ölkəmizdə hasil edilən neft dünya bazarına daha çox hansı neft kəmərləri ilə daşınır

- Bakı – Tiflis – Ceyhan, Bakı – Supsa, Bakı – Novorossiysk
- Bakı – Supsa, Bakı – Novorossiysk, Bakı – Ərzurum
- Bakı – Novorossiysk, Bakı – Ənzəli, Bakı – Supsa
- Bakı – Tiflis – Ərzurum, Bakı – Supsa, Bakı – Ərzurum
- Bakı–Tiflis–Ceyhan, Bakı–Qroznı–Türkmənbaşı, Bakı – Ərzurum

103. Nöqtələrin yerinə uyğun gələn ifadələri müəyyən edin:

..... okean litosfer tavaasının materik litosfer tavaasının altına batması prosesidir. Belə batma nəticəsində okean tavaası tərəfində əmələ gəlir. Materik tavaası tərəfdə isə və cavan dağlar yaranır

- subduksiya, novlar, qövsvarı adalar
- konvergent, novlar, qırıxıq

- subduksiya, vulkanlar, platformalar
- divergent, rift dərələri, faylı
- şelf, divergent çökəkliklər, materik adalar

104. Litosfer tavalının hərəkət istiqamətini nəzərə alaraq, sahəsi böyüyən okeanları və bunun hansı hadisə nəticəsində baş verdiyini müəyyən edin:

- Atlantik və Hind, divergent
- Sakit və Şimal Buzlu, konvergent
- Atlantik və Sakit, subduksiya
- Hind və Sakit, divergent
- Şimal Buzlu və Sakit, subduksiya

105. Hansı ölkələrdə zəlzələ baş verə bilər?

- 1.İslandiya
 - 2.Türkiyə
 - 3.Avstraliya
 - 4.Tacikistan
 - 5.Belorusiya
 - 6.İsveç
- 1,2,4
 - 1,2,5
 - 4,5,6
 - 2,4,5
 - 2,5,6

106. Zəlzələ ocağının Yer səthində olan proyeksiyası necə adlanır?

- Episentri
- Mantiya
- Nüvə
- Hiposentri
- Yer qabığı

107. Geosinklinalda yerləşən ovalıqları müəyyən edin.

- Kolxida, Padan, Lənkəran
- Qərbi Sibir, Kolxida, Kür-Araz
- Amazon, Padan, Lənkəran
- Tibet, İran, Anadolu
- Padan, Meseta, Lənkəran

108. Litosfer tavalının müasir hərəkətlərinə aiddir:

- 1.Ərəbistan yarımadası sürətlə Afrikaya yaxınlaşır
- 2.Böyük Suayrıcı, Ural, Appalaç dağlarının hündürlüyü azalır
- 3.Tavalının konvergent sərhədləri boyunca seysmiklik azalır
- 4.Aralıq dənizi tədricən qapanır
- 5.Somali yarımadası Afrikadan uzaqlaşır
- 6.Qırmızı dənizin sahəsi böyüyür.

- 4,5,6
- 2,3,4
- 2,5,6
- 2,4,6
- 1,2,3

109. Mütləq minimum temperatur qeydə alınmışdır:

- Antraktida materikində - Fudzi gümbəzində
- Şimal Buzlu Okeanın daxili hissələrində
- Oymyakon çökəkliyində
- Kanada – Arktika arxipelağında
- Liviyanın Tripoli şəhəri yaxınlığında

110. Daimi küləklər barədə doğru olmayanı seçin:

- Afrika materikinə doğru əsən bütün passatlar
- Passatlar materiklərin şərqiə bol yağıntı verir
- Daimi küləklər Koriolis qüvvəsinin təsiri ilə şimalda sağa, cənubda sola meyl edirlər
- Qərb küləklərində meyletmə Passatlardan daha çoxdur
- Qütb küləkləri ilə Passatlar eyni istiqamətdə əsirlər

111. Ən çox və ən az illik temperatur amplitudasının müşahidə edildiyi müvafiq ərazilər:

- Orta Sibir , Amazon
- Şərqi Avropa , Konqo
- Mərkəzi düzənliklər , Orta Sibir
- Qviana və Qərbi Sibir
- Orta Sibir , Şərqi Avropa

112. Atmosferin yerə ən yaxın təbəqəsi istiliyi hansı mənbədən alır?

- Yer səthindən alır
- Bilavasitə günəş şüalarından
- Fəaliyyətdə olan vulkanlardan
- Yerə yaxın planetlərin istiliyindən
- Yerə daxili hissələrindən

113. Havadan düşən yağıntı növləri:

1. qırov
2. Yağış
3. Qar
4. Şeh
5. Sırsıra
6. dolu

- 1, 4, 5
- 2, 3, 4
- 1, 3, 5
- 3, 5, 6
- 2, 4, 5

114. Buluddan düşən yağıntı növləri:

- 1.yağış
 - 2.Qırov
 - 3.Qar
 - 4.Dolu
 - 5.sırsıra
 6. şəh
- 1, 3, 4
 - 2, 3, 4
 - 1, 5, 6
 - 1, 3, 5
 - 2, 4, 6

115. Sublimasiya nədir?

- suyun buxar halından bərk halına keçməsi
- suyun maye halından buxar halına keçməsi
- suyun bərk halından qaz halına keçməsi
- düzənlikdə gildən yaranmış hamar səth
- torpaqların yararlı hala düşməsi

116. Duman və buludun əmələ gəlməsində ümumi xüsusiyyət:

- Kondensasiya nəticəsində yaranır
- Yalnız ilin soyuq vaxtında yaranır
- Yalnız gecələr əmələ gəlir
- Əsasən ilin isti vaxtında yaranır
- Su buxarının miqdarının azalması nəticəsində yaranır

117. Avrasiyada qərbdən şərqə doğru tundra zonasının genişlənməsinin səbəbi:

- iqlimin sərtləşməsi
- mümkün buxarlanmanın artması
- rütubətliyin artması
- günəş şüalarının düşmə bucağının artması
- soyuq dəniz cərəyanlarının təsiri

118. Müvafiq olaraq rütubətli tropik, mülayim-dəniz və kontinental-tropik iqlimə malik olan yarımadalar

- Yukatan, Yutlandiya, Ərəbistan
- Yukatan, Balkan, Kiçik Asiya
- Ərəbistan, Skandinaviya, Kaliforniya
- Pireney, Ərəbistan, Somali
- Kamçatka, Yutlandiya, Taymır

119. Şimali Amerikada subtropik iqlim qurşağının tiplərini qərbdən şərqə doğru düzün.

- 1.Bərabərrütubətli
- 2.Aralıq dənizi

3.Kontinental

4.Musson

- 2,3,4
- 1,4,3
- 2,3,1
- 3,2,1
- 3,1,4

120. Kalaxari çökəkliyində səhra iqliminin formalaşma səbəbi:

1.cənub tropik xətti boyunca yüksək təzyiq qurşağında yerləşməsi

2.qalxan havanın üstünlüyü

3.enən havanın üstünlüyü

4.şorsulu göllərin yayılması

5.isti və quru okean cərəyanlarının təsiri

- 1,3
- 3,5
- 1,5
- 4,5
- 2,3

121. Tropik hava kütlələri üçün xarakterik deyil

- fiziki aşınma intensivdir, qalxan hava üstündür
- günəşli saatların miqdarı çoxdur, düz radiasiyanın kəmiyyəti böyükdür
- Şimali Afrika və Ərəbistan üzərində formalaşır
- isti–quru hava şəraiti yaranır, yağıntıların illik miqdarı azdır
- Kür - Araz ovalığı, Arazboyu düzənliklərdə hiss olunur

122. İlboyu isti, yayı rütubətli, qışı quraq olan iqlim qurşağı hansıdır?

- Subekvatorial
- Ekvatorial
- Subtropik
- Subarktik
- Mülayim

123. Qışda bolsulu olan çaylar

- Taxo, Po
- Temza, Seneqal
- Fərat, Niger
- Darlinq, Lena
- Yukon, Limpopo

124. Amazon çayının qollarını seçin:

1.Parana

2.San-Fransisko

3.Tapajos

4.Madeyra

5.Tokantins

6.Ukayali

- 346
- 136
- 245
- 345
- 125

125. Çayların mənşəblərini qərbdən-şərqə doğru düzün:

1.Lena

2.Yana

3.İndigirka

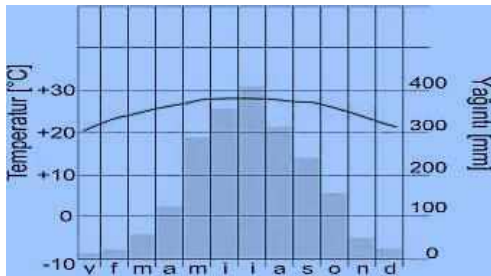
4.Kolima

- 1234
- 1324
- 1243
- 2134
- 1423

126. Mənsəbi mülayim işıqlanma qurşağında yerləşən çaylar.

- Amur, Anadır
- İndigirka, Mekonq
- Nil, Sitarium
- Kür, Peçora
- San-Fransisko, Parana

127. Aşağıda verilmiş iqlim diaqramının səciyyəvi olduğu ərazilərdən axan çaylar:

- Orinoko, Niger, Hind
- Xuanxe, Rio-Qrande, Zambezi
- Murrey, Amazon, Konqo
- Amur, Yantsı, Xuanxe
- Missisipi, Qanq, Seneqal

128. Şirinsulu gölləri müəyyən edin.

- 1.Balaton
- 2.Ubsunur
- 3.Urmiya
- 4.Boden

5.Torrens

6.Arqayl

- 146
- 136
- 456
- 125
- 235

129. Şorsulu gölləri müəyyən edin.

1.Sarez

2.Rudolf

3.Eyr

4.Çanı

5.Poopo

6.Eri

- 235
- 146
- 123
- 345
- 236

130. Buzlaq mənşəli gölləri seçin.

1.Oneqa

2.Huron

3.Balxaş

4.İssık-Kul

5.Elton

6.Balaton

7.Boden

8.Sayma

- 1278
- 2678
- 1567
- 3456
- 1367

131. Mülayim iqlim qurşağında yerləşən şirinsulu göllər

- Yuxarı,Ontario,Oneqa
- Böyük Ayı,Lobnor,Miçiyan
- Balaton,Eyr,Ubsunur
- Venern,Baykal,Marakaybo
- Sayma,Titikaka, Van

132. Axarlı göllər qrupunu müəyyən edin.

- Miçiyan, Baykal, Ladoqa
- Baykal, Eyr, Tanqanika

- Xəzər, Marakaybo, Viktoriya
- Göygöl, Lobnor, İssık-Kul
- Aral, Balxaş, Yuxarı

133. Quri SES-i hansı çay üzərindədir

- Orinoko
- Amazon
- Parana
- Kolorado
- Çerçil

134. Atatürk və Keban hansı çay üzərindədir

- Fərat
- Kızılıрмаq
- Amudərya
- Dəclə
- Sırdərya

135. Quraq ərazilərdə torpaqların suvarılması necə adlanır?

- Meliorasiya
- Rekultivasiya
- Kollektor
- Drenaj
- İrriqasiya

136. Uyğunluğu müəyyən edin.

Suvarma kanalları

- 1.Yuxarı Şirvan
- 2.Yuxarı Qarabağ

Keçdiyi inzibati rayonlar

- a. Ağsu b. Bərdə c. Göyçay d. Beyləqan e. Ağdaş

- 1-a,c,e, 2-b,d
- 1-b,c,d, 2-a,e
- 1-b,c,e, 2-a,d
- 1-a,c,d, 2-b,e
- 1-a,d,e, 2-b,c

137. Azərbaycanda düzən çəmən-meşə torpaqlarına aid olan əlamətləri seçin.

- 1.Formalaşmasında yeraltı suların səthə yaxınlığı böyük rol oynayır
- 2.Tərkibində humusun miqdarı azdır
- 3.Qonur və qara rəngdə olur
- 4.İki iqlim tipində yarana bilər
- 5.Respublikamızın bütün düzənliklərində geniş yayılmışdır
- 6.Qanıx-Əyriçay vadisi və Şollar düzündə geniş yayılmışdır

- 1,4,6
- 1,4,5

- 2,3,6
- 1,3,6
- 1,2,6

138. Düzgün fikri müəyyən edin.

- Hündürlüyə doğru qalxdıqca bitkilərin növ tərkibi qalır lakin kütləsi və sıxlığı dəyişir
- Dağ qara torpaqlar Şamaxı, İsmayıllı və Xocavənd rayonları ərazisində inkişaf edib
- Azərbaycanda bitkilərin növ tərkibi dünya ortalamasından aşağıdır
- Fıstıq və Vələs ağacları altında qəhvəyi dağ meşə torpaqları inkişaf edib
- Dağ şabalıdı torpaqlar yayılan yerlər sadə relyef formasına malik ərazilərdir

139. Mülayim iqlim qurşağının iynəyarpaqlı meşələrində yaranır. Humusun miqdarı az, məhsuldarlıq aşağıdır. Söhbət hansı torpaq tipindən gedir?

- Podzol torpaqlar
- Çimli podzol
- Qəhvəyi torpaqlar
- Şabalıdı torpaqlar
- Qara torpaqlar

140. Etnogenezin təkamülü neçə yerə ayrılır?

- 4
- 2
- 3
- 5
- 6

141. Etnosun formalaşmasında faktorları mühüm rol oynayır.

- təbii mühit
- süni intellekt
- bacarıqlı insan
- yaradıcı intellekt
- tarix

142. Passionarlığın sonuncu mərhələsi necə adlanır?

- tənəzzül
- sıçrayış
- təkamül
- yaradılış
- birlik

143. Etnogenezin təkamülünün 1-ci mərhələsinə aiddir:

- nəsil
- tayfa
- xalq
- millət
- dövlət

144. ... -mədəni irsin daşıyıcısı və yayılma arealından asılı olmayaraq eyni etnik mənsubiyyətli (dil, mədəniyyət, əxlaq və s.) insanların birliyi.

- etnos
- təşkilat
- qurum
- dövlət
- partiya

145. Uyğunlaşdırın:

Meşə sənayesi

1-Mexaniki emal

2-Kimyəvi emal

a-kağız

b-taxta-şalban

c-kanifold-şpal

e-karton

- 1-b,d, 2-a,c,e
- 1-a,d, 2-b,c,e
- 1-b,c, 2-a,d,e
- 1-b,c,d, 2-a,e
- 1-a,b,c, 2-d,e

146. Uyğunluğu müəyyən edin.

- 1.Nəsil
- 2.Tayfa
- 3.Xalq
- 4.Millət

a. Tarixən eyni ərazidə məskunlaşan insanların dil, mədəniyyət və əxlaq birliyi

b. Qan qohumlarıdır

c. Eyni yaranma tarixinə, dini təsəvvürlərə, dialektə, adət-ənənələrə malik olan nəsillərin birliyi

d. Etnik mənsubiyyət, ədəbi dil, milli mədəniyyət və iqtisadi münasibətlərin mövcud olduğu birlikdir

- 1-b; 2-c; 3-a; 4-d
- 1-b; 2-c; 3-d; 4-a
- 1-a; 2-b; 3-c; 4-d
- 1-d; 2-a; 3-b; 4-c
- 1-c; 2-d; 3-a; 4-b

147. Meşə sənayesinin mexaniki emalına aiddir

- Faner, mebel, şpal
- Kağız, karton, spirt
- Boya, mebel, faner
- Kanifol, skipidar, ağac tədarükü
- Taxta-şalban, faner, karton

148. Meşə təsərrüfatında oduncaq tədarükünün mebel və kağız-sellüloz sənayesindən daha çox inkişaf etdiyi ölkələr:

- Finlandiya, İsveç, Norveç
- Braziliya, Konqo, İndoneziya
- Kanada, Qazaxıstan, Tunis

- Fransa, Əlcəzair, Avstraliya
- Yaponiya, Filippin, İspaniya

149. Dövrü işsizliyə aid deyil:

- İşsizlər qrupu yaranır
- Xidmət sahələrinə tələbat azalır
- Əhalinin alıcılıq qabiliyyəti azalır
- İşçilər arasında ixtisarlar gedir
- Orta və kiçik şirkətlərin bağlanması

150. Əmək ehtiyatlarının kəmiyyət göstəricilərinə aid olanları seçin;

1. cins tərkibi	2. yaş tərkibi
3. təhsil səviyyəsi	4. fiziki iş qabiliyyəti
5. sağlamlığı	6. işləməkdən yayınanların sayı

- 1,2,6
- 2,4,6
- 2,4,5
- 1,3,6
- 3,4,5

151. Əhalinin həyat keyfiyyətini müəyyən edən amillərə uyğun gələnləri müəyyənləşdirin.

1. Mədəni amillər	2. Ekoloji amillər	3. Sosial amillər	4. İqtisadi amillər

- Ərazinin rekreasiya imkanları
- Özünü realizə etmək imkanları
- Adambaşına çap olunmuş nəşrlərin həcmi
- İşsizliyin səviyyəsi, iş saatlarının və iş həftəsinin uzunluğu
- Ali təhsilin səviyyəsi
- Vətəndaşların təhlükəsizliyi

- 1-ce; 2-a; 3-bf; 4-d
- 1-bf; 2-a; 3-cd; 4-e
- 1-ce; 2-a; 3-b; 4-df
- 1-bf; 2-a; 3-ce; 4-d
- 1-ab; 2-cd; 3-e; 4-f

152. Orta inkişaf səviyyəsinə malik olan İEÖ-ləri seçin:

1. İrlandiya	2. Kanada	3. Portuqaliya	4. İspaniya	5. CAR	6. Avstraliya

- 1,3,4
- 2,3,6
- 1,3,5
- 3,4,6
- 2,3,5

153. Xəritə-sxemdə əhalinin keyfiyyət göstəricilərinin aşağı olduğu ölkələri seçin:

- 3,5,6
- 2,4,5
- 1,2,4
- 1,5,6
- 2,3,4

154. İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə fəal əhalinin payının nisbətən az olmasının səbəblərini seçin:

1. İş yerlərinin azlığı
2. Qadınların əməyə zəif cəlb olunması
3. Təbii şəraitin əlverişsiz olması
4. Nəqliyyatın zəif inkişaf etməsi
5. Əməkəttumlu sənaye sahələrinin güclü inkişafı

- 1,2
- 2,4
- 3,5
- 2,5
- 1,4

155. Əmək ehtiyatlarının kəmiyyət göstəricilərinə aid olanları seçin:

1. cins tərkibi
2. təhsil səviyyəsi
3. yaş tərkibi
4. sağlamlığı
5. fiziki iş qabiliyyəti

- 1,3
- 2,4
- 2,5
- 1,2
- 3,4

156. Miqrasiyanın baş vermə səbəblərindən deyil:

- Daimi
- Siyasi
- Sosial-iqtisadi
- Ailə-məişət
- Ekoloji

157. İmmiqrasiya nümunə ola bilər

- Rusiyadan əhalinin Bakıya gəlməsi
- Bakıdan Biləsuvara əhalinin getməsi
- Biləsuvardan Bakıya gedən əhalinin təkrar geri qayıtması
- Bakıya Biləsuvardan əhalinin gəlməsi
- Bakıdan əhalinin Rusiyaya getməsi

158. Beynəlxalq miqrantların hansı kateqoriyası öz ölkələrindən gərgin iqtisadi və ya siyasi vəziyyətlə əlaqədar olaraq köçənlərdir?

- Başqa ölkədə sığınacaq axtaran miqrantlar
- Ölkədə qeyri-qanuni şəkildə yaşayan miqrantlar
- Ölkəyə müqavilə ilə gələn miqrantlar
- Qaçqın miqrantlar
- Ölkəyə qanuni şəkildə gələn miqrantlar

159. Qaçqın miqrantların sayına görə lider ölkə:

- Türkiyə
- Pakistan
- Liviya
- İran
- İordaniya

160. Ölkədə yaşayan miqrantların sayına görə hansı ölkə birincidir?

- ABŞ
- Yaponiya
- Rusiya
- S.Ərəbistan
- Almaniya

161. Beynəlxalq miqrantların hansı kateqoriyası ölkə sərhədlərini qanunsuz keçir və viza vaxtının bitməsinə baxmayaraq ölkədə qalır

- Ölkədə qeyri-qanuni şəkildə yaşayan miqrantlar
- Ölkəyə müqavilə ilə gələn miqrantlar
- Ölkəyə qanuni şəkildə daxil olan miqrantlar
- Başqa ölkədə sığınacaq axtaran miqrantlar
- Qaçqın miqrantlar

162. Hansı ölkə həm immiqrasiya, həm də emmiqrasiya mərkəzidir?

- Meksika
- CAR
- Argentina
- Avstraliya
- S.Ərəbistan

163. Uyğunluğu müəyyən edib

1.İmmiqrasiya

2.Emmiqrasiya

a. Norveç

b. Ukrayna

c. Fransa

d. İspaniya

e. Macarıstan

- 1-a,c,e;2-b,d
- 1-a,c,d;2-b,e
- 1-a,c;2-b,d,e
- 1-b,d,e;2-a,c
- 1-b,d;2-a,c,e

164. Ölkəmizin su yolları ilə bilavasitə ticarət apardığı ölkələr:

- Türkmənistan, İran, Qazaxıstan
- Belarus, Türkmənistan, Özbəkistan
- Türkmənistan, Özbəkistan, İran
- Özbəkistan, İran, Tacikistan
- Özbəkistan, Tacikistan, Qazaxıstan

165. İşsizliyin azaldılması yollarının doğru uyğunluğunu müəyyən edin.

1. Friksion 2. Struktur 3. Dövri

- a. İş yerləri barədə məlumatların çoxaldılması
 b. İqtisadi böhrandan çıxmaq üçün dövlət səviyyəli tədbirlərin hazırlanması
 c. İşsiz insanların yeni peşələrə yiyələnməsi üçün tədbirlərin görülməsi

- 1-a; 2-c; 3-b
- 1-c; 2-a; 3-b
- 1-a; 2-b; 3-c
- 1-b; 2-c; 3-a
- 1-c; 2-b; 3-a

166. Emiqrasiya mərkəzlərini müəyyən edin

- Şimali Afrika, Latın Amerikas
- C.Asiya, Şimali Avropa
- Latın Amerikas, Cənub-Qərbi Asiya
- Mərkəzi Asiya, Qərbi Avropa
- Qərbi Avropa, Şimali Amerika

167. Ölkədə texnoloji inkişafın nəticəsində müəyyən bir sahə üzrə mütəxəssisə ehtiyacın azalması, digər ixtisasa isə artması nəticəsində yaranır.

Nöqtələrin yerində olmalıdır.

- struktur işsizlik
- təbii işsizlik
- friksion işsizlik
- süni işsizlik
- dövri işsizlik

168. Miqrasiya axınına səbəb olan amillərdən deyil.

- Coğrafi mövqe amili
- Müharibələr
- İqtisadi-sosial vəziyyət
- Etnik dini münasibətlər
- Siyasi amillər

169. Ölkələrdə əhalinin yerləşməsinə və sıxlığına təsir edən amilləri seçin:

- Ərazinin mütləq hündürlüyü, iqlim xüsusiyyətləri, sənayenin inkişafı
- Ərazinin iqlim xüsusiyyətləri, sənayenin inkişafı, əhalinin milli-etnik tərkibi
- Ərazinin mütləq hündürlüyü, iqlim xüsusiyyətləri, idarəetmə forması
- İqlim xüsusiyyətləri, inzibati ərazi quruluşu, milli-etnik tərkibi
- Dövlətin idarəetmə forması, ərazinin mütləq hündürlüyü, inzibati ərazi bölgüsü

170. İEÖ-ə aid olan xüsusiyyətləri seçin

1. Urbanizasiyanın səviyyəsi yüksək olur
 2. Hasilat sənayesinin rolu yüksəkdir
 3. Xidmət səviyyəsi yüksəkdir
 4. Adambaşına düşən gəlir yüksək olur
 5. Əhalinin təbii artımı zəifdir
 6. Xarici miqrasiya yüksəkdir
- 1,3,4,5
 - 2,3,4,5
 - 1,2,3,4
 - 1,3,4,6
 - 2,3,4,6

171. İnsanın inkişaf indeksinin yüksək olduğu ölkələri müəyyən edin

1. Niderland
 2. Kanada
 3. Haiti
 4. Finlandiya
 5. Banqladeş
 6. Mali
 7. İsveçrə
- 1,2,4,7
 - 3,5,6,7
 - 1,3,5,6
 - 1,2,4,6
 - 2,4,5,7

172. Verilən əlamətlərdən hansıları İEÖ-ə aid etmək olar?

- Emal sənayesinin inkişafı, yüksək xidmət
- Təsərrüfatın bərabər paylanması
- Hasilat sənayesinin inkişafı
- Sahilboyu ərazilərin yüksək inkişafı
- Şəhərlərin inkişafı, kənd təsərrüfatının üstün rolu

173. "İnsanın İnkişaf İndeksi"nin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınan amillər:

- Sağlamlıq, uzunömürlülük, maddi təminat və təhsil səviyyəsi
- Təsərrüfat strukturu, emal sənayesinin inkişafı
- Əhalinin sayı, məşğulluq quruluşu

- Uzunömürlülük, əhalinin yaş tərkibində uşaqların çox olması
- Əhalinin milli xüsusiyyətləri və təhsil səviyyəsi

174. Asiyanın inkişaf etmiş dövlətlərini seçin

- 1.Hindistan
- 2.Yaponiya
- 3.Filippin
- 4.İran
- 5.Türkiyə
- 6.İsrail

- 2,6
- 1,2,5,6
- 2,5,6
- 2,3,5
- 2,5

175. Orta inkişaf səviyyəsinə malik olan İEÖ-lər hansılardır?

- İspaniya, Portuqaliya, Yunanıstan, İrlandiya
- Portuqaliya, İspaniya, Türkiyə, Rusiya
- Almaniya, İrlandiya, Britaniya, CAR
- Avstraliya, İslandiya, Yeni Zelandiya, Kanada
- Yunanıstan, Portuqaliya, İspaniya, Albaniya

176. "Böyük Yeddi"ə daxil olan ölkələrdəndir

- ABŞ, Kanada, İtaliya
- Fransa, Kanada, Norveç
- Belçika, Britaniya, Kanada
- Almaniya, İtaliya, Cənubi Koreya
- İsveçrə, Danimarka, Fransa

177. Dünya ölkələri inkişaf səviyyəsinə görə təsnif edilərkən hansı amil nəzərə alınır?

- Məhsul növlərinin hər nəfərə düşən istehsalı
- Təsərrüfatın sahə quruluşu
- ÜMM həcmi
- Əhalinin həyat keyfiyyəti və səviyyəsi
- İqtisadi səmərəliliyin göstəricisi

178. ETİ- nin daha çox təsir göstərdiyi sahələr

- kimya, elektroenergetika, maşınqayırma
- kimya, elektroenergetika, yüngül
- elektroenergetika, kimya, yüngül
- kömür sənayesi, metallurjiya, maşınqayırma
- maşınqayırma, metallurjiya, yeyinti

179. İqtisadiyyatın ikinci sektorunun sahələri:

- 1.kənd təsərrüfatı

- 2.maşınqayırma
- 3.turizm
- 4.hasilat
- 5.elektrotexnika
- 6.energetika

- 2,5,6
- 1,3,4
- 1,5,6,
- 1,2,4
- 3,5,6

180. Doğru olmayan ifadəni müəyyən edin.

- XX əsrin əvvəllərində ABŞ güc mərkəzinə çevrildikdən sonra dünyada ikimərkəzlilik yarandı
- Çində zəngin xammal və ucuz işçi qüvvəsi çox olduğundan dünyanın tanınmış şirkətləri bu ölkəyə böyük sərmayə qoyurlar
- Müasir dövrdə Çin “dünya emalatxanası” sayılır
- ABŞ güc mərkəzinə çevrildikdən sonra ölkədə istehsal edilən məhsulun satışı üçün marketing fəaliyyəti yaratdı
- ”Böyük 20-lik” ölkələrinə həm İEÖ,həmdə İOÖ-dən ölkələr aiddir

181. ”Böyük 20-lik” ölkələrinə daxil deyil:

- Tayland, Malayziya
- Türkiyə, Səudiyyə Ərəbistan
- Avstraliya, Argentina
- Braziliya, Cənubi Koreya
- Çin, Argentina

182. Yeni sənayeləşmiş ölkələrin inkişafına aid olmayan xüsusiyyəti seçin:

- ÜDM-nin çox olması
- İdxal edilən texnologiya
- Ucuz işçi qüvvəsinin çox olması
- İxtisaslı işçi qüvvəsinin çox olması
- Xarici investisiyanın qoyuluşu

183. İOÖ-də “Əsas ölkələr” qrupuna aid olmayan ölkə hansıdır

- ABŞ
- Meksika
- Braziliya
- Hindistan
- Çin

184. Kanada, Avstraliya İttifaqı və CAR-ı birləşdirən ümumi xüsusiyyətlər:

- 1.Təbii ehtiyatlarla yaxşı təmin olunmuşlar
- 2.”Böyük Yeddi”ə daxildirlər
- 3.Zəngin meşə ehtiyatlarına malikdirlər
- 4.”Köçürülmə kapitalizm” ölkələridir

5. Federativ ərazi quruluşuna malikdirlər

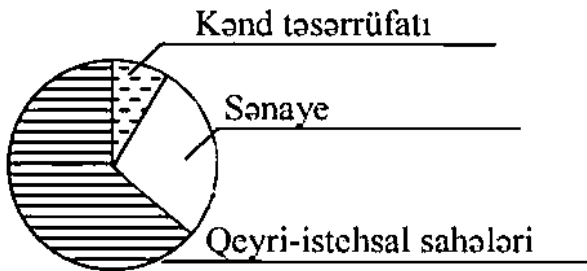
6. Təbii artımın II tipinə aiddirlər

- 1,4,5
- 2,3,5
- 1,5,6
- 1,2,6
- 1,4,6

185. Qeyri-istehsal sahələrində çalışan əhəlinin xüsusi çəkisinin çox olduğu ölkələr:

- Yeni Zelandiya, Belçika, Yaponiya
- Fransa, Malayziya, İtaliya, Mərakeş
- Somali, Çexiya, Nikaraqua, Fransa
- İsveç, Belçika, Pakistan, Böyük Britaniya
- Braziliya, Misir, Çad, Niderland

186. Ümumi Daxili Məhsulun (ÜDM) diaqramda göstərilən strukturunun uyğun gəldiyi ölkələr:

- Qərbi Avropanın yüksək inkişaf etmiş ölkələri
- Mərkəzi Afrikanın ən zəif inkişaf etmiş ölkələri
- Şərqi Asiyanın inkişaf etməkdə olan ölkələri
- Cənub-Qərbi Asiyanın neft hasil edən ölkələri
- Cənubi Amerikanın federativ ölkələri

187. Müasir mərhələdə dünya təsərrüfatı üçün səciyyəvi əlamətlər:

1. Transmilli şirkətlərin coğrafiyasının genişlənməsi
2. Hasilat sənayesinin "eninə mənimsənilməsinə" marağın artması
3. Ölkələr arasında iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi
4. İqtisadi inkişafın işçi qüvvəsinin sayından asılılığının güclənməsi
5. Beynəlxalq ixtisaslaşmanın daxili tələbatdan asılılığının güclənməsi
6. Xidmət sahələrinin payının artması

- 1, 3, 6
- 2, 3, 6
- 2, 4, 5
- 2, 3, 5
- 1, 2, 6

188. Dünya təsərrüfatında ETİ-nin daha çox təsir etdiyi sənaye sahələri hansılardır?

- Maşınqayırma, elektroenergetika və kimya
- Elektroenergetika, kimya və yeyinti
- Maşınqayırma, yanacaq və qara metallurgiya

- Maşınqayırma, kimya və yüngül sənaye
- Kömür sənayesi, metallurjiya və maşınqayırma

189. İnkişaf etməkdə olan ölkələrin geriliyinin əsas səbəbləri:

- 1.Yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin çatışmazlığı
- 2.Qeyri-maddi istehsal sahələrində çalışanların çox olması
- 3.Emaledici sənayenin zəif inkişafı
- 4.Mineral ehtiyatların çatışmazlığı
- 5.Təsərrüfatın inkişafında ekstensiv yolun üstünlüyü
- 6.Əmək ehtiyatlarının çoxluğu

- 1, 3, 5
- 2, 4, 6
- 1, 2, 5
- 3, 5, 6
- 1, 2, 4

191. Azərbaycanın ixrac etdiyi məhsullar

- Neft, təbii qaz, pambıq, neft – mədən avadanlığı, qara kürü
- taxta – şalban, alüminium, taxıl, traktorlar, soyuducular
- tərəvəz, toxuculuq məhsulları, ayaqqabı, taxıl, avtobuslar
- əczaçılıq məhsulları, qara kürü, meşə materialları, dəmir filizi, süd məhsulları
- məişət əşyaları, taxta – şalban, neft, tibbi avadanlıqlar, taxıl

193. Coğrafi ifadələrdən yalnız olanını müəyyən edin:

- Təbii ehtiyatların azlığı ölkənin geriliyinin əsas səbəbidir
- Cənub-Şərqi Asiya əhalinin sıx yerləşdiyi regiondur
- Hasilat sənayesi daha çox xammal mənbələrinə meyl edir
- ETİ dövründə emaledici sənayenin rolu artır
- Urbanizasiyanın yüksək səviyyəsi əsasən inkişaf etmiş ölkələr üçün xarakterikdir.

194. Ölkələrin beynəlxalq ixtisaslaşma sahələrini müəyyən edən amillər:

- Daxili tələbatdan daha çox məhsul istehsal edilməsi, və onun maya dəyərinin aşağı olması
- Dəniz sahili mövqe, xarici ölkələrdən çoxlu xammal gətirilməsi, düzənlik relyef
- İri sənaye rayonlarının əmələ gəlməsi və burada elmtutumlu sənaye sahələrinin yaranması
- Qonşu ölkələrlə iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi , qadın əməyindən istifadə olunması
- Ölkələrin təbii sərvətlərlə zəngin olması, əhalinin milli tərkibi, dənizsahili mövqe

195. Dünya sənayesinin inkişaf mərhələlərinin xüsusiyyətlərini müəyyən edin.

1. I mərhələ
 2. II mərhələ
 3. III mərhələ
- a. maşınqayırma, alüminium və kimya sənayesinin inkişafı
 - b. dəmir filizi, metallurjiya və tikintinin inkişafı
 - c. mikrobiologiya və yüngül sənayenin tənəzzülü
 - d. alternativ enerji mənbələrinin hidroenerji ilə əvəzlənməsi
 - e. elm tutumlu sahələr, informasiya texnologiyaları sənayesi
- 1-b; 2-a; 3-e
 - 1-a; 2-c; 3-d

- 1-d; 2-a; 3-e
- 1-b; 2-c; 3-a
- 1-c; 2-a; 3-e

196. Dünya sənayesi ilə bağlı doğru ifadəni müəyyən edin.

- ağır sənayenin bəzi sahələri üzrə üstünlük İEO-dən İEOÖ-ə keçmişdir
- kimya sənayesi sənayenin ən yeni sahələrindəndir
- sənayenin sürətli inkişafının başlanğıcı Asiyada “sənaye inqilabı” ilə bağlıdır
- təsərrüfatın strukturunda sənayenin payı çox azalmışdır
- sənaye sahələrində zaman keçdikcə təbii materiallara üstünlük verilir

197. ETİ-nin tərkib hissələri hansılardır?

- elm, texnika və texnologiya, istehsal, idarəetmə
- idarəetmə, kimya və elektroenergetika, elm
- elm, maşınqayırma, istehlak və idarəetmə
- idarəetmə, elektroenergetika, qara və əlvan metallurgiya
- texnologiya, maşınqayırma, elektroenergetika, maşınqayırma

198. İstehsalın ərazi təşkili nədir?

- məhsuldar qüvvələrin ərazidə yerləşdirilməsi
- sənayenin əsasən paytaxtda yerləşdirilməsi
- kənd təsərrüfatının ekstensiv yerləşdirilməsi
- ərazidə sənaye qovşağının intensiv inkişafı
- sənayenin ərazi üzrə qeyri-bərabər yerləşməsi

199. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi
- məhsulun bir neçə müəssisədə birgə istehsalı
- müxtəlif rayonların müəyyən məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşması
- istehsalın xammalla tam təchizatlı olması
- müəssisələrin sahələr üzrə ixtisaslaşması

200. İstehsalın kooperasiyası adlanır:

- İstehsal prosesində bir neçə müəssisənin birgə fəaliyyəti
- müəssisələrin məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşması
- istehsalın müasir texnika ilə təchiz olunması
- istehsalın vahid müəssisədə cəmlənməsi
- istehsalın xammalla tam təchizatı

201. Sənaye qovşağı nədir?

- qarşılıqlı əlaqədə olan müəssisələrin yığcam ərazi təşkilidir
- kənd təsərrüfatı və sənayenin qarşılıqlı fəaliyyət formasıdır
- xammalın son məhsula emal forması
- yanacaq - energetika sənayesinin fasiləsiz fəaliyyətidir
- sənaye üsulu ilə işləyən heyvandarlıq kompleksidir

202. Azərbaycanca elektrik enerjisi istehsalında istifadə olunmayan su anbarları:

- Ağstafaçay, Xanbulançay, Mil-Muğan, Ceyranbatan
- Cavanşir, Bəhramtəpə, Arpaçay, Yenikənd, Ceyranbatan
- Sərsəng, Ceyranbatan, Nohurqışlaq, Şəmkir, Yekəxana
- Araz, Ağstafaçay, Xanbulan, Varvara, Nohurqışlaq
- Arpaçay, Mil-Muğan, Şəmkir, Araz, Sərsəng

203. Respublikamızda daha çox enerji istahsal edən Günəş elektrik panelləri harada yerləşdirilmişdir:

- Naxçıvanda
- Pirallahıda
- Salyanda
- Sumqayıtda
- Suraxanıda

204. Respublikamızın yanacaq – energetika sənaye kompleksi üçün səciyyəvi olan əlamətlər

- 1.tükənməyən və ekoloji cəhətdən təmiz resurslara malik deyil
- 2.elektrik enerjisi istehsalında İES – lərin payı yüksəkdir
- 3.yanacaq-energetika balansında tükənən və bərpa olunmayan təbii sərvətlərin payı daha böyükdür
- 4.elektrik enerjisi istehsalında yanacaq kimi təbii qazdan daha çox istifadə edilir
- 5.bütün inzibati rayonlarad İES – lər fəaliyyət göstərir
- 6.Şəmkir, Yenikənd və Xanbulançay su anbarlarında SES – lər mövcuddur

- 2,3,5
- 1,3,5
- 2,3,4
- 1,4,6
- 2,3,6

205. Azərbaycanca istilik elektrik stansiyalarının iri şəhərlərdə yerləşməsinin səbəbi:

- Maddi və sosial infrastrukturların tələbatı
- Böyük çayların olması və tələbatın çoxluğu
- İxtisaslı kadrlar tələb etməsi
- İstehlakın az olması
- Elm tutumlu sahələrin böyük tələbatı

206. İES-lər üçün xarakterik deyil:

- Azərbaycanca maye və bərk yanacaqqla işləyir
- Tikilməsi ucuz başa gəlir
- Ətraf mühiti çirkləndirir
- Yanacaq ehtiyatının olduğu ölkələrdə elektroenergetikanın əsasıdır
- Ənənəvi enerji mənbələrinə daxildir

207. Ölkəmizin əsas nəqliyyat növlərinə aid olan xüsusiyyətlər:

- 1.dəniz nəqliyyatı
 - 2.avtomobil nəqliyyatı
 - 3.boru – kəmərlər nəqliyyatı
- a.yalnız xammal ixracı ilə məşğuldur

b.sərnişin dövriyyəsinə görə birincidir

c.Xəzərətrafi ölkələrlə əməkdaşlıqda mühüm rol oynayır

- 1 – c; 2 – b; 3 – a
- 1 – b; 2 – a; 3 – c
- 1 – a; 2 – c; 3 – b
- 1 – c; 2 – a; 3 – b
- 1 – a; 2 – b; 3 – c

208. Azərbaycanda faydalı qazıntıların hasilatı və daşınması ilə əlaqədar çəkilmiş dəmiryol xətləri:

- Alabaş – Quşçu; Salyan – Neftçala
- Yevlax – Ağdam; Ələt – Culfa
- Ağdam – Xankəndi; Gəncə - Daşkəsən
- Yevlax – Mingəçevir; Salyan – Neftçala
- Gəncə - Ağstafa; Abşeron dairəvi

209. Azərbaycanda dəmir yol xətti keçən şəhərlər

- Yevlax, Lənkəran, Şirvan, Xaçmaz
- Şəki, Oğuz, Kürdəmir, Şamaxı
- Lerik, Yardımlı, Gədəbəy, Naxçıvan
- Bakı, Şirvan, Quba, Şabran
- Bakı, Naxçıvan, Yardımlı, Oğuz

210. Respublikamızın nəqliyyat coğrafiyası üçün səciyyəvi olan xüsusiyyətləri müəyyən edin

- dağ rayonlarında avtomobil nəqliyyatı əsas nəqliyyat növüdür
- Sərnişindaşımanın əsas hissəsi dəmiryolunun payına düşür
- Avtomobillərlə yaxın və orta məsafələrə yükdaşımalar tədricən azalır
- Dəmiryol gəmi – bərə yolları daşımaların qiymətini xeyli artırır
- Hazırda neftin çox hissəsi Bakı – Novorossiysk kəməri ilə daşınır

211. Respublikamızda ən böyük nəqliyyat qovşaqları:

- 1.Şəki
 - 2.Şirvan
 - 3.Lənkəran
 - 4.Gəncə
 - 5.Yevlax
 - 6.Ağdam
 - 7.Bakı
 - 8.Quba
- 2, 4, 5, 7
 - 1, 3, 5, 7
 - 3, 4, 5, 6
 - 2, 3, 5, 6
 - 4, 5, 6, 8

212. Hansı şəhərlərdə hava limanları fəaliyyət göstərir?

- Gəncə, Zaqatala, Lənkəran

- Sumqayıt, Ağcabədi, Zaqatala
- Gəncə, Quba, Lənkəran
- Sumqayıt, Gəncə, Quba
- Ağcabədi, Zaqatala, Lənkəran

213. Bakı – Tiflis – Ceyhan neft kəmərinin keçdiyi inzibati rayonlar

- Kürdəmir, Goranboy, Şəmkir, Tovuz
- Salyan, Bərdə, Ağstafa, Qazax
- Zərdab, Yevlax, Daşkəsən, Gədəbəy
- Ucar, Biləsuvar, Ağdaş, Tovuz
- Hacıqabul, Ağcabədi, İmişli, Samux

214. Ələt – Culfa dəmiryol xəttinin keçdiyi inzibati rayonlardan deyil:

- Ağcabədi
- Beyləqan
- İmişli
- Sabirabad
- Cəbrayıl

215. Ələt – Culfa dəmiryolundan ayrılan xətt

- Osmanlı – Astarə
- Yevlax – Balakən
- Quşçu – Alabaşı
- Yevlax – Ağdam – Xankəndi
- Padar – Çöl Göylər

216. Bakı – Tbilisi dəmir yolundan ayrılan xətlərdən deyil:

- Osmanlı – Astarə
- Quşçu – Alabaşı
- Yevlax – Ağdam – Xankəndi
- Yevlax – Balakən
- Padar – Çöl Göylər

217. Ölkəmizdə yükdaşımada hansı nəqliyyat növü liderdir?

- Avtomobil
- Dəmiryol
- Dəniz
- Boru – kəmə
- Hava

218. Ölkəmizdə sərnişindəşimada hansı nəqliyyat növü liderdir?

- Avtomobil
- Dəmir
- Dəniz
- Hava
- Çay

219. “Zəfər yolu” magistralı hansı inzibati rayonlardan keçir?

- 1.Füzuli
- 2.Cəbrayıl
- 3.Xocavənd
- 4.Xocalı
- 5.Şuşa
- 6.Xankəndi

- 1,3, 4, 5
- 1, 3, 4, 6
- 2, 3, 4, 5
- 1, 3, 5, 6
- 3, 4, 5, 6

220. Azərbaycanda magistral avtomobil yollarının 3 əsas istiqamətini müəyyən edin.

- 1.Bakı – Qazax
- 2.Bakı – Ağdam
- 3.Bakı – Astara
- 4.Bakı – Zaqatala
- 5.Bakı – Cəlilabad
- 6.Bakı – Quba

- 1,3,6
- 1, 4, 6
- 1, 3, 5
- 1, 5, 6
- 1, 2, 3

221. Nəqliyyat qovşağı olan şəhərləri müəyyən edin.

- 1.Yevlax
- 2.Sumqayıt
- 3.Gənc
- 4.Naftalan
- 5.Bakı
- 6.Naxçıvan

- 1, 3, 5
- 1, 4, 6
- 2, 4, 5
- 1, 2, 3
- 1, 5, 6

222. Azərbaycanın su nəqliyyatına aid olan xüsusiyyətlər:

- 1.Gəmiçilik kanalları Dünya okeanına çıxmağa imkan verir
- 2.Neft və neft məhsullarının daşınmasında əhəmiyyətli yer tutur
- 3.Böyük kabotaj daşımaları həyata keçirilir
- 4.Belamor kanalı vasitəsilə Xəzər dənizindən Ağ dənizə çıxmaq mümkündür

5.Kür çayı əhəmiyyətli rol oynayır

6. Sərnişin daşımada digər nəqliyyat növlərindən öndə durur

- 1, 2,4
- 1, 4, 6
- 2, 4, 5
- 1, 2, 5
- 1, 5, 6

223. Azərbaycan Respublikasında ixrac (I) və idxal (II) olunan məhsulları müəyyən edin

a.xam neft, sürtkü yağları

b.dərman preparatları, taxıl

c.təbii qaz, gips

d.meşə məhsulları, maşın və avadanlıqları

e. üzüm şərabi, pambıq-mahlıç

- I-a,c,e; II-b,d
- I-b,e; II-a,c,d
- I-a,c; II-b, d,e
- I-b,c; II-a,d,e
- I-a,e; II-b,c

224. Kür çayında gəmiçiliyə xas olan xüsusiyyətlərdən biri səhvdir:

- gəmilərin hərəkəti qərbə doğru aşağı meyillənir
- aşağı axarları enli və az meyilli olduğu üçün gəmiçiliyə yararlıdır
- əsasən balıqçı gəmilərinin hərəkəti təmin olunur
- meandrlar gəmilərin hərəkətinə mane olur
- mənəbdən Yevlaxa qədər gəmiçilik yararlıdır

226. Yüksək inkişaf etmiş ölkələrdə avtomobil nəqliyyatının dəmiryol nəqliyyatı ilə güclü rəqabət apara bilməsinin səbəbi:

- Sürətlilik, yük götürmə qabiliyyətinin artması, yaxın və orta məsafələrə yük daşımının sərfəliliyi
- Sürətlilik, ekoloji cəhətdən təmiz olması, uzaq məsafələrə yük daşımının sərfəliliyi
- Uzaq məsafələrə yük daşımının çox baha başa gəlməsi, yanacağa olan tələbatın az olması
- Avtomobil yolları çəkilişinin ucuz başa gəlməsi, yüksək sürətlilik, uzaq məsafələrə yükdaşımının sərfəliliyi
- Ekoloji cəhətdən təmiz olması, tez xarab olan məhsulların uzaq məsafələrə daşımının sərfəliliyi

227. Son dövrlərdə yaxın və orta məsafələrə yük daşınmasında avtomobil nəqliyyatından daha çox istifadə olunmasının səbəbi:

- yükçötürmə qabiliyyətinin və sürətinin artması
- digər nəqliyyat növlərinə nisbətən daha çox yükçötürmə qabiliyyətinə malik olması
- dəmiryol nəqliyyatı ilə yük və sərnişin daşımalarının baha olması
- yanacaq və ehtiyat hissələrinin ucuz olması
- hava nəqliyyatının zəifləməsi

228. Nəqliyyatın inkişafı daha çox asılıdır?

- iqtisadi inkişaf səviyyəsi və təbii şəraitdən
- coğrafi əmək bölgüsü və dənizə yaxınlıqdan

- yüngül sənaye və ETİ-dən
- hasilat sənayesi və relyefdən
- kənd təsərrüfatı və yüngül sənayedən

229. Avtomobil nəqliyyatının başlıca üstünlüyü:

- sənişinləri birbaşa mənzil başına çatdırır
- İri həcmli yüklərin daşınmasının maya dəyəri aşağıdır
- Daşınan yük vahidinə ən az yanacaq sərf edir
- Yüklərin daşınmalarının maya dəyəri aşağıdır
- Həm xammal, həm də emal məhsulu daşıma bilir

230. ES-lərin payı yüksək olan ölkələr qrupuna daxil deyil:

- Efiopiya
- Azərbaycan
- Çin
- Niderland
- Yaponiya

231. İES-lərə xasdır:

- Tələbata və yanacağa meyl edir
- Ətraf əraziləri su basır
- Xammala və nəqliyyat qovşağına meyl edir
- Ekoloji cəhətdən təmizdir
- Alternativ enerji mənbələrinə daxildir

232. Hindistanın elektroenergetikasında əsas paya sahibdir:

- İES
- AES
- SES
- GeoES
- KES

233. Enerji probleminin həllinin ən mühüm həlli yolu

- Tükənməyən ehtiyatlardan istifadə etmək
- Üzvi mənşəli ehtiyatlardan istifadə etmək
- Tükənən ehtiyatlardan istifadəni genişləndirmək
- Enerji tutumlu sahələrin inkişafı
- Alternativ enerji mənbələrindən az istifadə etmək

234. Son illərdə dünya enerji istehsalında daha çox yer tutan enerji növləri:

- neft və təbii qaz
- daş kömür, torf
- nüvə yanacağı, oduncaq
- su və külək enerjisi
- geotermal və külək

235. Uyğunlaşdırın:

I – İES II - AES III – SES

a-Norveç b-Polşa c-Braziliya d-İsveçrə e-Kolumbiya Meksika

- I-b,c II-d ,III-a,e,f
- I-b,f II-d ,III- a,e,c
- I-a,b,c II-d,f III-e
- I-b,d, II-a,e III-c,f
- I-e II-abd III-cf

236. Təbii su ehtiyatlarının qorunub saxlanması üçün keçirilən tədbirlərə aid deyil:

- içməli suyu ixrac etmək
- çirkli suların yenidən təmizlənməsi
- sudan az istifadə edən texnologiyaların tətbiq olunması
- kənd təsərrüfatında suvarma sistemlərinin təkmilləşdirilməsi
- gübrələrdən səmərəli istifadə edilməsi

237. Böyük Şəhərlərin əsas problemlərinə daxil deyil:

- Təhsil problemi
- İçməli su problemi
- Mənzil problemi
- Tıxac problemi
- Məişət tullantıları

238. Məntiqi ardıcılığı müəyyən edin.

1. Atmosferlə okean arasında oksigen mübadiləsinin pozulması
2. Qəzaya uğramış tankerdən okean səthinə neftin axması
3. Canlıların tənəffüsünün çətinləşməsi nəticəsində məhv olması
4. Okean səthində neft pərdəsinin formalaşması

- 2, 4, 3, 1
- 2, 4, 1, 3
- 4, 2, 3, 1
- 3, 2, 4, 1
- 4, 2, 1, 3

239. Bioloji məhsuldarlığını əbədi itirən ərazilərdə hansı vəziyyət yaranır?

- Kollaps vəziyyəti
- Müvazinət vəziyyəti
- Faciəli vəziyyəti
- Böhran vəziyyəti
- Təbii vəziyyət

240. Doğru olmayanı müəyyən edin:

- Böhran vəziyyəti - əvvəlki vəziyyətinə qayıtması qeyri-mümkündür.
- Kollaps vəziyyət - bioloji məhsuldarlığını əbədi itirən ərazilərdir.
- Müvazinət vəziyyəti – təbiət özünü bərpa edə bilər.
- Faciəli vəziyyət – faydalı qazıntıların çıxarıldığı ərazilərdir.

- Təbii vəziyyət – ekstremal ərazilər aid edilir.

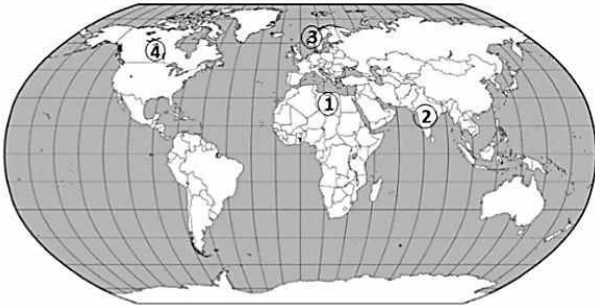
241. Doğru olan ifadəni müəyyən edin:

- Təbii vəziyyət - insan fəaliyyətinin olmadığı və ya çox az olduğu ərazilər daxildir.
- Ekvatorial cəngəlliklər, arktik səhralar və yüksək dağlıq ərazilər kollaps vəziyyətdə aiddir.
- İynəyarpaqlı meşələr böhran vəziyyətinə aiddir.
- Faciəli vəziyyət – çöl- meşə-çöl və savanna bura daxildir.
- Çernobil faciəli vəziyyətdə aid ərazidir.

242. Müvafiq olaraq bioqaz istehsalına, bioqaz istehsal edən irihəcmli qurğuların sayına görə və bioqazla işləyən avtobusların mövcudluğuna görə ölkələri müəyyən edin.

- Danimarka, Almaniya, İsveçrə
- Kanada, Braziliya, Avstraliya
- Laos, Konqo, Çad
- ABŞ, Fransa, Böyük Britaniya
- İsveç, Kanada, Norveç

243. Xəritə-sxemdə verilmiş ölkələr üzrə adambaşına düşən ümumi daxili məhsulun miqdarının azalma sırasını müəyyən edin:

- 3, 4, 1, 2
- 4, 3, 2, 1
- 2, 3, 4, 1
- 4, 2, 3, 1
- 2, 1, 4, 3

244. Adambaşına istehsal edilən müvafiq məhsullara görə dünyada birinci yeri tutan dövlətlərin düzgün verildiyi sıra:

- Yaponiya- avtomobil, Səudiyyə Ərəbistan - Neft, Çin - taxıl
- İran – neft, Böyük Britaniya, - daş kömür, Rusiya - oduncaq
- Kanada - oduncaq, Norveç - elektrik enerjisi, Yeni Zelandiya - ət
- Braziliya - qəhvə, Rusiya - dəmir filizi, Fransa - daş kömür
- Danimarka - süd, Polşa - kartof, Hindistan - dəmir filizi

245. Dünyada çəltik əkinlərinin buğda əkini sahələrinə nisbətən iki dəfə az olmasına baxmayaraq, məhsul yığımının təxminən eyni olmasının səbəbi:

- məhsuldarlığın yüksək olması və ildə iki dəfə məhsul almaq
- ancaq inkişaf etmiş ölkələrdə əkilməsi və yüksək məhsuldarlıq
- əkin sahələrinin əsasən mülayim qurşaqlarda yerləşməsi

- çəltiyin məhsuldar növlərindən istifadə olunması
- çəltiyin daha çox işçi qüvvəsi tələb etməsi

246. Kənd təsərrüfatının inkişafının sürətləndirilməsinə daha çox təsir edə bilər:

1. Kimya sənayesi
 2. Radiotexnika sənayesi
 3. Meliorasiya işləri
 4. Traktorqayırma sənayesi
 5. Kağız-sellüloz sənayesi
 6. Tikinti materiallarının istehsalı
- 1,3,4
 - 2,4,6
 - 1,4,5
 - 2,3,6
 - 1,3,6

247. “Orqanik” kənd təsərrüfatı məhsullarına aid olan xüsusiyyətləri müəyyən edin.

1. Bəcərlənməsinə az əmək sərf olunur
 2. Bəcərlənməsində mal peyini və bitki tullantılarından istifadə olunur
 3. Ekoloji cəhətdən təmizdir.
 4. Məhsuldarlıq yüksəkdir
 5. Məhsulların qiymətləri yüksək olur
 6. Zərərvericilərə qarşı davamlıdır
- 2,3,5
 - 2,4,6
 - 1,2,5
 - 2,3,6
 - 1,3,6

248. Nə üçün taxıl əkinləri yaşayış məntəqəsindən uzaqda, tərəvəz əkinləri isə yaşayış məntəqələrinə yaxında yerləşdirilir?

- daşınma zamanı tərəvəz xarab olur, taxıl isə korlanmır
- tərəvəz gündəlik tələbat üçün, taxıl üçün illik istehlak üçün istifadə olunur
- tərəvəz istehlak üçün, taxıl isə yem məqsədi ilə istifadə olunur
- tərəvəz konservləşdirilir, buğda isə açıq ixrac olunur
- tərəvəz daşınma zamanı gec, taxıl üçün daha tez xarab olur

249. “Beynəlxalq ərzaq təhlükəsizliyi” konsepsiyasında əks olunmuşdur

1. Dövlət tərəfindən aztəminatlı ailələrə verilən güzəşt və müavinətlər
 2. Əhalinin hər nəfərinə düşən keyfiyyətsiz qida rasionu
 3. Adambaşına düşən yaşıllığın artırılması
 4. Qida məhsullarının qiymətləri
 5. Ölkə əhalisinin alıcılıq qabiliyyəti
 6. Əhalinin gəlirlərinin gündəlik səviyyəsi
- 1, 4, 5
 - 1, 2, 5
 - 2, 3, 4 • 2, 4, 6

- 1, 2, 6

250. ƏKTT–nın (FAO) əsas fəaliyyət istiqamətləri:

- 1.Yoluxucu xəstəliklərin qarşısının alınması
- 2.Qidalanmanın və həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- 3.Kənd əhalisinin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması
- 4.Aclığın ləğvi
- 5.Adambaşına düşən torpaq ehtiyatlarının artırılması

- 2,3,4
- 3, 4, 5
- 1, 4, 5
- 1, 3, 5
- 2, 3, 5

251. Ərzaq və kənd təsərrüfatı təşkilatı hansıdır?

- FAO
- IMO
- WHO
- UNESCO
- UNİCEF

252. İstehsal tullantılarından istifadə etməklə

- 1.Ətraf mühitin çirklənməsi azalır
- 2.Məhsulun maya dəyəri yüksəlir
- 3.Faydalı qazıntılara qənaət olunur
- 4.İdxal xammalına tələbat artır
- 5.Bitki aləminin inkişafı ləngiyir
- 6.Xammaldan kompleks istifadə olunur

- 1,3,6
- 3, 4, 6
- 1, 2, 5
- 1, 3, 5
- 1, 4, 6

253. Səhv variantı seçin.

- Bakı – Supsa Dübəndi terminalından başlayır
- Bakı – Ceyhan neft kəmərinin böyük hissəsi Türkiyənin payına düşür
- Bakı – Supsa kəməri Bakı, Şirvan – Salyan iqtisadi rayonlarından keçir
- Bakı – Ərzurum qaz kəməri Türkiyənin BOTAŞ şirkətinin boru kəmərinə qoşulur
- Bakı – Novorossiysk neft kəməri Səngəçal terminalından başlayır

254. XV əsrdəki dünyanın iqtisadi mənzərəsində:

- Çin və Hindistan ən güclü dövlətlər idi
- ABŞ-la ikimərkəzlilik mövcud idi
- Qərbi Avropa ilə dünyada təkmərkəzlilik mövcud idi

- Yaponiya ilə çoxmərkəzlilik yarandı
- Çin ilə ikimərkəzlilik mövcud idi

255. Terrikonların daha çox olduğu ölkələr

- Ukrayna, Qazaxıstan, Rusiya
- ABŞ, Yaponiya, Vyetnam
- Çin, Qazaxıstan, Vatikan
- Türkiyə, Bəhreyn, CAR
- Belçika, Kanada, Avstraliya

256. Tam dövriyyəli qara metallurjiya sənayesində istehsal hansı ardıcılıqla yerinə yetirilir?

- Filizin çıxarılması — saflaşdırılması - çuqun - polad - prokat istehsalı
- Filizin çıxarılması-çuqun istehsalı-prokat-saflaşdırma
- Filizin saflaşdırılması - polad istehsalı- energetika avadanlıqları
- Filizin çıxarılması - saflaşdırılma - dəzgahlar- polad istehsalı
- Filizin çıxarılması saflaşdırılma - ferroərinti - çuqun

257. Qeyri – istehsal sahələrində çalışanların sayının çox olduğu ölkələr.

- Fransa, Belçika, Yaponiya, İtaliya
- Fransa, Malayziya, İtaliya, Belçika
- Efiopiya, Çexiya, Braziliya, Fransa
- İtaliya, Almaniya, Danimarka, Somali
- ABŞ, CAR, KXDR, Tanzaniya

258. Təbii ehtiyatlarla təminatı müəyyən edən göstəricilər

1. Digər ölkədən idxal edilən xammalın miqdarı
2. Əhalinin hər nəfərinə düşən təbii ehtiyatın miqdarı
3. Şelf zonaların az sahə tutması
4. Əhalinin hər nəfərinə düşən yüngül sənayenin miqdarı
5. Təbii ehtiyatların çatacağı illərin miqdarı
6. Təbii ehtiyatların müəyyən edilmiş miqdarı

- 2,5,6
- 1,3,4
- 2,4,5
- 2,3,5
- 1,4,5

259. Dünyada ən çox maliyyə mərkəzinin yerləşdiyi region:

- Avropa
- Şimali Amerika
- Şərqi Asiya
- Cənub-Qərbi Asiya
- Şimali Afrika

260. Lizinə aid olan xüsusiyyət:

- istehsal təyinatlı binalar şəklində olur

- daha çox girov tələb edir
- əsasən qısa müddətə verilir
- kreditdən heç bir fərqi yoxdur
- əsasən nəğd pul şəklində olur

261. Lizinqə aid olan cəhətlərdən biri yanlışdır:

- texniki avadanlıqların qısa müddətə icarəsidir
- pul formasında investisiya deyil
- köhnəlmiş maşın və avadanlıqların yenilənməsi üçündür
- müştərilərdən əlavə girov tələb etmir
- istehsal təyinatlı bina və qurğular şəklində olur

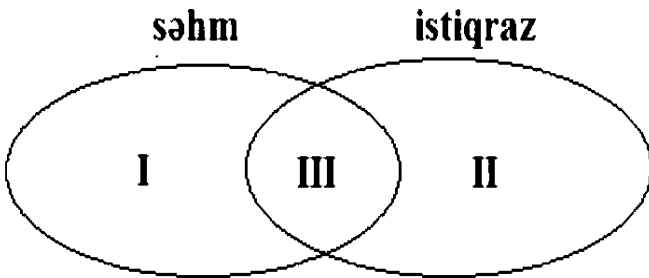
262. Maşınqayırmanın hansı sahələri ümumi maşınqayırma sahələrinə aiddir ?

- dəzgahqayırma, k/t maşınqayırması
- sənaye avadanlıqlarının istehsalı, elektrotexnika
- robotqayırma, EHM
- dağ – mədən maşınqayırması, nəqliyyat maşınqayırması
- təyyarə istehsalı, cihazqayırma

263. Beynəlxalq coğrafi əmək bölgüsü adlanır?

- ölkənin istehsal və xidmət sahələri üzrə ixtisaslaşması
- ölkələrin bir- birilə işçi qüvvəsi mübadiləsi
- dövlətlər arasında ticarət əlaqələri
- bütün ölkələrin BMT – nin İqtisadi İnkişaf Proqramı ilə işləməsi
- dövlətlərin Beynəlxalq Valyuta Fondundan yardım alması

264. Eyer-Ven diaqramına əsasən uyğun olan bəndləri müəyyən edin:

1. şirkətin sərmayesinin müəyyən bir hissəsini təmsil edir
2. insanların investisiya vasitələrindən biridir
3. şirkətin fond ehtiyaclarını ödəyə bilmək üçün buraxılır
4. mülkiyyət sənədi hesab olunur
5. faizlə verilən borc sənədi hesab olunur
6. ən əhəmiyyətli qiymətli kağızdır

- I - 1, 4; II - 3, 5; III - 2, 6
- I - 3, 4; II - 1, 6; III - 2, 5
- I - 3, 5; II - 1, 4; III - 2, 6
- I - 2, 5; II - 1, 3; III - 4, 6
- I - 1, 4; II - 3, 5; III - 2, 6

265. Beynəlxalq maliyyə mərkəzlərində aparılan əməliyyat növlərini müəyyən edin:

1. Qiymətli kağızların dövriyyəsi
2. Neft satışının təşkili
3. Miqrasiyaların nizamlanması
4. Qızılın alqı-satqısı
5. Viza rejiminin tənzimlənməsi
6. Kreditlərin verilməsi
7. Siyasi məsələlərin həll edilməsi
8. Valyuta bazarının tənzimlənməsi

- 1, 4, 6, 8
- 2, 3, 6, 7
- 1, 2, 4, 7
- 2, 4, 6, 8
- 1, 3, 4, 6

266. Hansı region iqtisadi inteqasiyanın “Azad Ticarət ” mərhələsindədir?

1. Qərbi Avropa
2. Şimali Afrika
3. Cənub-Şərqi Asiya
4. Avstaliya, Yeni Zelandiya
5. Latin Amerikas
6. Cənubi Asiya, Çin

- 2, 4, 6
- 2, 3, 6
- 1, 3, 6
- 1, 3, 4
- 1, 4, 6

267. Hansı İEOÖ –də beynəlxalq maliyyə mərkəzləri fəaliyyət göstərir?

1. Böyük Britaniya
2. Hindistan
3. Çin
4. Qazaxıstan
5. Braziliya
6. Argentina
7. Küveyt
8. Cənubi Koreya

- 2, 3, 5, 7
- 4, 5, 6, 8
- 1, 2, 4, 7
- 1, 4, 6, 8
- 1, 3, 4, 6

268. Nöqtələrin yerinə uyğun olan ölkəni qoyun

“İlk AİZ 1934-cü ildə gömrük rüsumlarının azaldılması və xarici ticarətin genişləndirilməsi məqsədilə yaradılmışdır”

- ABŞ
- Çin
- Fransa

- Almaniya
- Böyük Britaniya

269. İEOÖ –dəki AİZ-lərlə, İEO–dəki AİZ-lərin əsas fərqi nədir?

- İEOÖ-lərdə AİZ-lər sənaye məhsuluna olan tələb və onun ixrac edilməsi
- İEOÖ-lərdə AİZ-lər daha çox ölkənin çox inkişaf etmiş regionlarını inkişaf etdirmək üçündür
- İEOÖ-də AİZ-lər ölkə vətəndaşlarının daimi işlə təmin olunması üçün təşkil olunur
- İEOÖ-də AİZ-lər əhalinin sayının azaldılması məqsədilə təşkil olunur
- İEOÖ-də AİZ-lərin əsas məqsədi güzəştli vergi və gömrük rüsumunun təmin olunmasıdır

270. AİZ-lərin açılmasında əsas məqsədlər hansılardır?

- 1.faydalı qazıntıların çıxarılması üçün əmək ehtiyatlarını toplamaq
- 2.ərazinin əlverişli coğrafi mövqeyindən istifadə olunması
- 3.eksternal təbii şəraitə malik ərazilərin təsərrüfat dövriyyəsinə cəlb edilməsi
- 4.yeni iş yerlərinin açılması
- 5.ərazidə aqrar-sənaye kompleksi obyektlərinin sayının artırılması
- 6.dünya təcrübəsinin mənimsənilməsi
- 7.ərazidə bir sıra dövlət təyinatlı siyasi obyektlərin tikilməsi
- 8.geridə qalmış bölgələrin inkişafına şərait yaradılması

- 2, 4, 6, 8
- 2, 3, 5, 7
- 1, 2, 4, 7
- 1, 4, 6, 8
- 1, 3, 4, 6

271. AİZ-lərin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən olan ticarət zonalarında hansı fəaliyyət istiqamətləri olur?

- 1.güzəştli gömrük
- 2.texnopolis
- 3.azad liman və ticarət zonası
- 4.bank xidmətləri
5. beynəlxalq turizm
- 6.təhcizat anbarları
- 7.ixrac zonaları
8. rüsumsuz mağazalar
- 9.meqalopolislər

- 1, 3, 6, 8
- 2, 3, 5, 10
- 1, 2, 4, 9
- 1, 4, 6, 10
- 1, 3, 4, 7

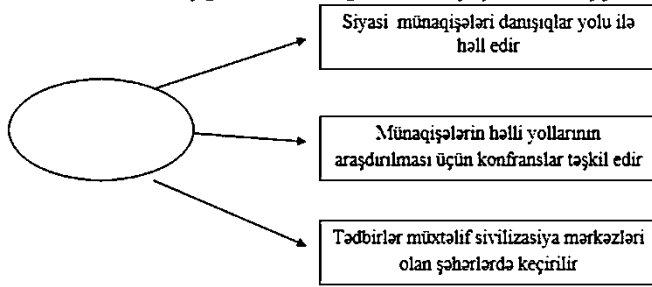
272. Müasir dünyada geosiyasi mövqeyə baxışlar xeyli dəyişmişdir. Xüsusilə hərbi qüvvə amilinin rolu və dövlətlərin böyüklüyünün əhəmiyyəti azalmaqdadır. və (ölkələri müxtəlif hissələrə bölmək siyasəti) siyasi sabitliyin pozulmasının əsas amilinə çevrilmişdir.

Nöqtələrin yerinə uyğun gələnləri müəyyən edin:

- millətçilik və separatizm

- din və müharibə
- radikalıq və separatizm
- millətçilik və din
- seperatizm və millətçilik

273. Əlamətlərə uyğun olan coğrafi anlayışları müəyyən edin.

- beynəlxalq təşkilatlar
- meqalopolislər
- aqlomerasiyalar
- azad iqtisadi zonalar
- coğrafi determinizm

274. XX əsrin 50-ci illərində İordən çayına nəzarət etmək iddiası hansı ölkələr arasında münaqişəyə səbəb olmuşdur?

- 1.Misir
- 2.Livan
- 3.Suriya
- 4.İsrail
- 5.İordaniya

- 3,4
- 3, 5
- 4, 5
- 1, 3
- 1,2

275. Söhbət hansı beynəlxalq təşkilatdan gedir?

“Beynəlxalq müstəqil ekoloji qeyri hökumət təşkilatıdır. 47 ölkədə şöbəsi var. Məqsədi – ətraf mühitin mühafizəsi, ekoloji maarifləndirmə, qlobal iqlim dəyişikliyi, meşə sahələrinin azalması, balıq ovu sənayesinin hədsiz artması, kommersiya xarakterli balina ovu, gen mühəndisliyinin inkişafı, radiasiya təhlükəsi və qütb regionlarının təbiətinin qorunması kimi qlobal ekoloji problemlərdir”

- Qrinpis
- YUNESCO
- İSESCO
- Təmiz şəhər
- YUNEP

276. Söhbət hansı müstəqil beynəlxalq təşkilatdan gedir?

“Ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması və ekoloji problemlərin həlli üçün Azərbaycan Respublikası prezidentinin

sərəncamı ilə təsis olunmuş ictimai təşkilat. Hazırda təşkilat aşağıdakı layihələri həyata keçirir: “Abşeron göllərinin ekoloji bərpası”, “Təmiz Binəqədi” və “Balaxanı Sənaye Parkı”.

- Təmiz şəhər
- YUNESCO
- Yaşillər
- Ağ şəhər
- Qrınpis

277. ”G-20”-yə daxil olan Afrika ölkəsi:

- CAR
- Konqo DR
- Misir
- Nigeriya
- Əlcəzair

278. ”G-8”-ə daxil olan ölkələrdən deyil

- Avstraliya, Kanada
- Fransa, İtaliya
- ABŞ, Fransa
- Kanada, Rusiya
- Almaniya, Yaponiya

279. Belçika, Niderland, Avstriya, İspaniya kimi ölkələr “G-20”-də hansı beynəlxalq təşkilatları təmsil edirlər?

- Aİ
- NAFTA
- BSEC
- MDB
- ALADİ

280. Atom enerjisi üzrə beynəlxalq agentlik:

- İAEA
- ALADİ
- UNWTO
- İSESKİ
- NAFTA

281. ”G-20” qrupuna daxil olan İƏT üzv ölkələri seçin

- Türkiyə, S.Ərəbistan, İndoneziya
- Türkiyə, İran, İndoneziya
- Malayziya, S.Ərəbistan, İndoneziya
- Türkiyə, Pakistan, İran
- Malayziya, Pakistan, İran

282. Tamil-İlam”siyasi münaqişə ocağının aid olduğu ölkə üçün doğrudur:

- Hindistandan boğaz vasitəsi ilə ayrılır
- Sakit okeanda Odlu halqaya aiddir

- Hindistandan şimal-qərbdə yerləşir
- İEÖ ərazisindədir
- Materikdaxili mövqeyə malikdir

283. "Basklar ölkəsi" qaynar nöqtəsinin aid olduğu ölkəyə xas olmayan xüsusiyyət;

- Qərbi Avropanın yüksək inkişaf etmiş ölkəsidir
- Yarımadada yerləşən dövlətlərdəndir
- SSS turizmi yaxşı inkişaf etmişdir
- Aralıq dənizinə çıxışı var
- Roman dil qrupuna aid ölkədir

284. Hansı Avropa ölkəsidirki, NATO-ya üzvdür, Avropa İttifaqına üzv deyil:

- Norveç
- Belçika
- İsveç
- İrlandiya
- Çexiya

285. ATƏT-in Minsk qrupuna həmsədr olan ölkələr:

- ABŞ, Rusiya, Fransa
- ABŞ, Kanada, İtaliya
- Rusiya, Fransa, İtaliya
- ABŞ, Kanada, Almaniya
- Fransa, Rusiya, Çin

286. BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvləri hansılardır?

- Fransa, Böyük Britaniya
- Kanada, İtaliya
- Böyük Britaniya, Almaniya
- İtaliya, Almaniya
- Rusiya, Yaponiya

287. Azərbaycanın üzv olduğu təşkilatlardan deyil:

- NATO
- Avropa Şurası
- QDİƏT
- İKT
- ATƏT

288. Neytral dövlətlərə aid deyil:

- Danimarka, Ekvador
- Kamboca, Avstriya
- Panama, Özbəkistan
- Finlandiya, Türkmənistan
- İsveçrə, İrlandiya

289. Hansı ölkələr arasında demarkasiya xətti yoxdur

- İspaniya-Portuqaliya
- Azərbaycan-Ermənistan
- KXDR-Cənubi Koreya
- Hindistan-Pakistan
- Rusiya-Ukrayna

290. Neytral dövlətlərə aid olan xüsusiyyət

- Hərbi münaqişələrdə iştirak etməmə öhdəliyi götürüblər
- Ərazilərində beynəlxalq təşkilatların mərkəzləri yerləşir
- Ancaq İEÖ-dən ibarətdirlər
- Beynəlxalq təşkilatlara üzv olmurlar
- Hərbi qüvvələri münaqişəli ərazilərə nəzarət edir

291. Neytral ölkələri müəyyən edin:

- 1.Finlandiya
 - 2.Norveç
 - 3.İsveç
 - 4.Kamboca
 - 5.Kosta-Rika
 - 6.Tacikistan
 - 7.Gürcüstan
 - 8.İtaliya
 - 9.Türkmənistan
- 1, 3, 4, 5, 9
 - 2, 4, 5, 8, 9
 - 1, 4, 5, 6, 7
 - 3, 4, 7, 8, 9
 - 2, 3, 4, 7, 9

293. Neft ehtiyatı ilə zəngindir,Paytaxtı milyonçu şəhərdir ,Volqa-Ural regionunda yerləşir....

- Tatarıstan
- Tıva
- Taymır
- Qaraçay-Çərkəz
- Saxa-Yakutiya

294. Faydalı qazıntı yataqlarını yerləşdiyi türk dövlət və qurumlarını ardıcıl düzün

Ulufem,Bay,Ekibastuz,Ziryanovski

- Tıva, Sintszyan-Uyğur, Qazaxıstan, Saxa
- Taymır, Saxa, Qazaxıstan, Türkiyə
- Sintszyan-Uyğur, Saxa, Azərbaycan, Tıva
- Azərbaycan, Özbəkistan, Türkiyə,Saxa
- Saxa, Tatarıstan, Türkmənistan, Taymır

295. Şimali Qafqazda yerləşən türk dövlət qurumları.

- Kabarda-Balkarıstan, Qaraçay-Çərkəz
- Tatarıstan, Başqırdıstan
- Tıva, Xakasiya
- Qaraqalpaq, Altay
- Taymır, Saxa-Yakutiya

296. Mübarək qaz yatağı hansı türk ölkəsinə məxsusdur?

- Özbəkistan
- Qazaxıstan
- Türkmənistan
- Qırğızıstan
- Azərbaycan

297. Müvafiq olaraq dil ailələrinə məxsus xalqları qruplaşdırın

1.Qafqaz

2.Ural

3.Kartvel

4.Altay

a.Macar

b.Mancur

c.Avard

b.Meqrel

- 1-c; 2-a; 3-d; 4-b
- 1-c; 2-a; 3-b; 4-d
- 1-d; 2-c; 3-b; 4-a
- 1-b; 2-c; 3-a; 4-d
- 1-a; 2-c; 3-b; 4-d

298. Elbrus zirvəsi hansı türk dövlət qrupunun ərazisində yerləşir?

- Balkarıstan
- Qaraçay-Çərkəz
- Tatarıstan
- Başqırdıstan
- Çuvaş

299. Ulufan kömür yatağı hansı türk dövlət qrupunda yerləşir ?

- Başqırdıstanda
- Tatarıstanda
- Tıvada
- Altayda
- Saxada

300. slam dininə etiqad etməyən türkdilli xalqlar:

- yakutlar, çuvaşlar, qaqauzlar
- xakaslar, noqaylar, türkmənlər
- çuvaşlar, yakutlar, qazaxlar

- tatarlar, başqırdlar, yakutlar
- uyğurlar, tatarlar, başqırdla

301. Müvafiq uyğunluğu müəyyən edin:

Pambıq və ipək

Qaragül qoyunçuluğu və pambıq

Taxıl və heyvandarlıq

- Özbəkistan, Türkmənistan, Qazaxıstan
- Azərbaycan, Qazaxıstan, Türkiyə
- Qırğızıstan, Özbəkistan, Qazaxıstan
- Qazaxıstan, Türkmənistan, Azərbaycan
- Türkiyə, Azərbaycan, Özbəkistan

302. Uyğunlaşdırın:

1. Başqırdıstan	a - Nukus
2. Saxa	b - Qorno Altaysk
3. Tıva	c - Kızıl
4. Altay Respublikası	d - Yakutsk
5. Qaraqalpaqıstan	e - Ufa

- 1-e, 2-d, 3-c, 4-b, 5-a
- 1-e, 2-a, 3-c, 4-b, 5-d
- 1-a, 2-d, 3-b, 4-e, 5-c
- 1-c, 2-d, 3-b, 4-e, 5-a
- 1-a, 2-d, 3-e, 4-b, 5-c

303. Qiymətli metallarla daha zəngin olan türk dövlət qurumu:

- Saxa
- Altay
- Taymır
- Balkarıstan
- Tıva

304. Turan platformasında yerləşən türk dövləti:

- Türkmənistan
- Xakasiya
- Çuvaş
- Saxa-Yakutiya
- Tuva

305. Anqren kömür yatağı hansı türk dövlətində yerləşir?

- Özbəkistan
- Qazaxıstan
- Tuva
- Azərbaycan
- Tacikistan

306. Qarışıq və enliyarpaqlı meşələr zonasında yerləşən türk dövlət qurumlarını müəyyən edin:

- Tatarıstan, Başqırdıstan
- Saxa, Çuvaş
- Xakasiya, Altay
- Uyğur, Qaraqalpaqıstan
- Tıva, Taymır

307. Uyğunlaşdırın:

- Vyetnam-Hanoy
- Tacikistan-Daşkənd
- Monqolustan-Bişkek
- Nepal-Thimphu
- Özbəkistan-Aşqabad

308. Azərbaycan Respublikasının nəqliyyatı üçün xarakterik xüsusiyyətlər:

1. Səngəçal terminalı Bakı-Supsa kəmərinə neftlə təmin edir
 2. Əsas nəqliyyat qovşaqları Bakı, Gəncə, Şirvan, Xaçmaz və Şəkiddir
 3. Bakı-Dərbənd və Bakı-Tbilisi dəmiryol xətləri elektrikləşdirilmişdir
 4. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri respublikamızın altı iqtisadi - coğrafi rayonundan keçir
 5. Ölkə ərazisindən neft və neft məhsulları yalnız boru kəmərləri vasitəsilə ixrac olunur
 6. Hava limanlarımız Cənub-Qərbi Asiya və Cənub-Şərqi Asiya regionları arasında tranzitdir
- 1,3,4
 - 1,2,3
 - 3,4,6
 - 2,4,6
 - 1,3,5

309. Türk dünyası ölkələrinin yerləşdiyi əsas iqlim qurşaqları:

- Subtropik, mülayim
- Ekvatorial, subtropik
- Subekvatorial, tropik
- Subarktik, mülayim
- Arktik, tropik

310. Türk dövlət qurumlarının şərqdən qərbə doğru düzgün ardıcılığı:

- Saxa-Yakutiya, Tıva, Altay, Başqırdıstan
- Qaraçay-Çərkəz, Tatarıstan, Altay, Sintszyan-Uyğur
- Xakasiya, Tatarıstan, Başqırdıstan, Çuvaş
- Çuvaş, Başqırdıstan, Tıva, Şimali Kipr
- Şimali Kipr, Xakasiya, Başqırdıstan, Qaraçay-Çərkəz

311. Əhalisinin sayına görə Mərkəzi Asiyanın ən böyük türk dövləti:

- Özbəkistan
- Türkiyə
- Türkmənistan
- Altay

- Qazaxıstan

312. Uyğunlaşdırın:

I - İli	a - Kapçaqay
II - Narın	b – Toktokul
III - Fərat	c – Keban
IV - İrtiş	d - Baxtarma

- I-a, II-b, III-c, IV-d
- I-b, II-c, III-a, IV-d
- I-d, II-a, III-c, IV-b
- I-a, II-b, III-d, IV-c
- I-b, II-a, III-c, IV-d

313. Türk dövlət qurumları içərisində əhalisinin sayı daha çox olanını müəyyən edin:

- Uyğur
- Tatarıstan
- Altay
- Şimali Kipr
- Saxa

314. Çələkən, Qumdağ və Nebitağ neft-qaz yataqları hansı müstəqil türk dövlətində yerləşir ?

- Türkmənistan
- Özbəkistan
- Qazaxıstan
- Qırğızıstan
- Türkiyə

315. Ərazisində tayqa və tundra zonaları geniş sahə tutan türk qurumu:

- Saxa-Yakutiya
- Başqırdıstan
- Kabarda-Balkar
- Tatarıstan
- Şimali Kipr

316. Dünya okeanına birbaşa çıxışı olan neçə müstəqil türk dövləti mövcuddur ?

- 1
- 2
- 3
- 4
- Yoxdur

317. Türkiyə ərazisində yerləşən daş kömür yatağı?

- Anqren
- Bay
- İşimbay
- Ereqli

- Ulufem